

دهم انسانی

۳۰ آذر ۱۴۰۳

دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

از نمونه‌سؤالات امتحانی در سایت کانون به‌صورت رایگان استفاده کنید!
هر ساله با شروع امتحانات نیمسال اول، بسیاری از دانش‌آموزان به سایت کانون
می‌آیند و از نمونه‌سؤالات امتحانی نیمسال اول که همراه با پاسخ تشریحی منتشر
می‌شود، استفاده می‌کنند.

برنامه‌ی شما برای امتحانات نیمسال اول چیست؟
چقدر از وقت خود را صرف تمرین نمونه‌سؤالات امتحانی خواهید کرد؟

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	مهدی اسفندیاری، دانیال آرکیش، محسن جهان‌بخش، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی، زانیار محمدی
ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، سعید کرمی، محمد مالک
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فرهاد منوچهری
عربی، زبان قرآن (۱)	ابوطالب درانی، امیدرضا عاشقی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کرمان‌فرد، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، اقبال مرادی، جواد میربلوکی
منطق	جواد پاکدل، محمد رضایی‌بقا، طهورا رهنجام، سالار صفایی، محمد قاسمی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌اللهی، آرش کتاب‌فروش‌بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سید عارف خیبری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	حسن اصحابی	حسن اصحابی	الهام محمدی	فاطمه جمالی، امیررضا کرمی‌پور سید عارف خیبری، امیرمحمد قلعه‌کاهی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، ملیکا ذاکری	زهرآ زارع، زهرا قصری زهرآ آزاد، امیررضا کرمی‌پور	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	ساغر اسفهبدی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرآ دامیار	زهرآ دامیار	فاطمه عزیزی	امیررضا کرمی‌پور	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد	سمیرا معروف، امیرمحمد قلعه‌کاهی ملیکا ذاکری	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرضیه محمدی، محمدعلی یوسفی	تینا شمسی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرآ دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرآ تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر **نهایی** مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

دفترچه شماره (۱)

اختصاصی

آزمون ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

ریاضی و آمار (۱)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

تابع

مفهوم تابع، ضابطه جبری تابع

صفحه‌های ۳۹ تا ۵۵

۱- اگر در تابع f به ازای هر عضو دامنه، دو برابر مکعب آن عضو، منهای یک نظیر شود و مقادیر متغیر مستقل به صورت $\{-2, 0, 1, 2\}$ باشند، اختلاف بزرگترین و کوچکترین مقادیر متغیر وابسته کدام است؟

۳۰ (۱) ۳۲ (۲)

۳۴ (۳) ۲۸ (۴)

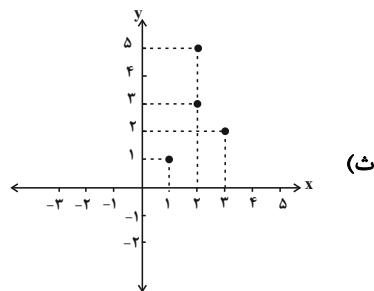
۲- چند مورد از رابطه‌های تعریف شده زیر تابع است؟

نهایی

الف) رابطه‌ای که به هر شخص شماره ملی او را نسبت می‌دهد.

ب) رابطه‌ای که به هر شهر در ایران، سوغات آن شهر را نسبت می‌دهد.

پ) رابطه بین هر فرد و وزن او در یک زمان مشخص.

(ث)

x	-1	2	6	2
y	3	5	4	7

(ت)

۲ (۱) ۳ (۲)

۴ (۳) ۱ (۴)

۳- اگر رابطه $f = \{(3, 2a-1), (1, b^2-1), (3, 3), (2, 5), (1, 8), (b, 4)\}$ یک تابع باشد، مجموع ریشه‌های معادله $-ax^2 - bx + 1 = 0$ کدام است؟ $-\frac{2}{3}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{2}$ (۳)۴- اگر نمودار پیکانی زیر مربوط به یک تابع باشد، مقدار $m-2n$ کدام است؟

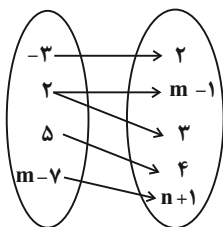
نهایی

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۵ (۴)

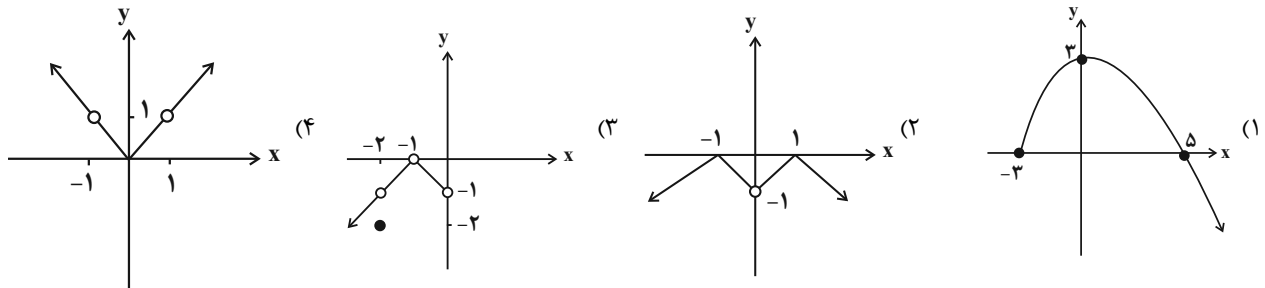

۵- تابع f به ازای هر عدد حقیقی پنج برابر مربع آن عدد، به علاوه یک را نسبت می دهد، حاصل $f(2) + f(-1)$ کدام است؟

- (۱) ۲۷
(۲) ۲۶
(۳) ۳۴
(۴) ۳۵

۶- در کدام گزینه، دامنه و برد تابع با هم برابرند؟

۷- نمودار تابع f به صورت زیر داده شده است. حاصل $\frac{f(-2)f(1) + 2f(3)}{1 - f(2)f(4)}$ کدام است؟

(۱) تعریف نشده

- (۲) $\frac{2}{3}$
(۳) ۱
(۴) $\frac{1}{2}$

۸- با توجه به دامنه و ضابطه تابع f ، برد این تابع شامل چند عدد صحیح است؟

نهایی

$$f = \begin{cases} A \rightarrow B \\ f(x) = \sqrt{x+1} - \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$A = \{0, -\frac{3}{4}, \frac{5}{4}, 3\}$$

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۹- برد تابع $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = x^2 - 5x \end{cases}$ مجموعه $\{-4, -6\}$ است. اگر A مجموعه ای سه عضوی باشد، مجموع اعضای دامنه f کدام نمی تواند باشد؟

- (۱) ۵
(۲) ۶
(۳) ۷
(۴) ۸

۱۰- اگر $f(x+3) = f(x) + 2$ و $f(5) = 10$ باشد، مقدار $f(-1)$ کدام است؟

- (۱) ۸
(۲) ۱۲
(۳) ۱۰
(۴) ۶

ریاضی و آمار (۱) - سؤالهای «آشنا»

۱۱- مجموعه A دارای ۳ عضو و مجموعه B دارای ۴ عضو است. تعداد تابع‌هایی (غیرتهی) که از مجموعه A به B تعریف می‌شود را m و تعداد تابع‌هایی

(غیرتهی) که از مجموعه B به A تعریف می‌شود را n در نظر می‌گیریم. در این صورت $\frac{m}{n}$ کدام است؟

(۱) ۱ $\frac{۸۱}{۶۴}$ (۲)

(۳) ۲ $\frac{۶۴}{۸۱}$ (۴)

۱۲- اگر جدول روبه‌رو مربوط به یک تابع باشد، $a \times b$ کدام است؟

نهایی

(۱) ۴ (۲) ۳

(۳) -۴ (۴) -۳

۱۳- حداقل چند پیکان از نمودار پیکانی زیر حذف کنیم تا رابطه حاصل، یک تابع باشد؟ ($A \neq C \neq E$)

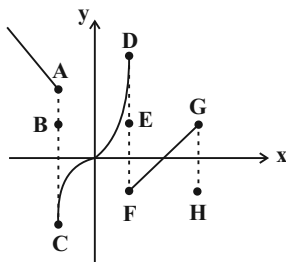
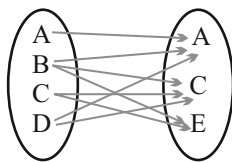
نهایی

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۵

۱۴- با حذف کدام نقاط، نمودار رابطه زیر به یک تابع تبدیل می‌شود؟

(۱) H, E, B

(۲) H, F, E, A

(۳) G, F, D, C, A

(۴) G, E, C, B

۱۵- تابع $f = \{(1, 2), (m, 1), (1, m^2 + m), (m^2 - 2, m + 1)\}$ مفروض است. کدام زوج مرتب عضو تابع f نیست؟

(۱) $(2, -1)$ (۲) $(1, 2)$

(۳) $(-2, 1)$ (۴) $(2, 1)$

۱۶- اگر $f: A \rightarrow B$ و $A = \{-1, 0, -\frac{3}{4}, 1, 2\}$ باشد، برد تابع f کدام است؟

(۲) $R_f = \{-1, -\frac{1}{4}, 0, 1, 2\}$

(۱) $R_f = \{-1, -\frac{3}{4}, -2, -4, -3\}$

(۴) $R_f = \{-1, -\frac{3}{4}, 0, 3, 2\}$

(۳) $R_f = \{-1, -\frac{3}{4}, 0, -2, 1\}$

۱۷- دامنه و برد تابع $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ کدام است؟
 $f(x) = 5$ پنهانی

(۴) $D_f = \{5\}$, $R_f = \{5\}$

(۳) $D_f = \{5\}$, $R_f = \mathbb{R}$

(۲) $D_f = \mathbb{R}$, $R_f = \{5\}$

(۱) $D_f = \mathbb{R}$, $R_f = \mathbb{R}$

۱۸- در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x+1}$ ، مقدار $f(4) - f(9)$ برابر کدام است؟

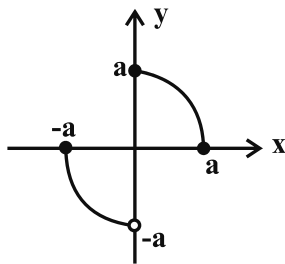
(۴) $0/2$

(۳) $0/1$

(۲) $-0/1$

(۱) $-0/2$

۱۹- دامنه و برد تابع شکل زیر، به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۱) $R = \{y \in \mathbb{R} \mid 0 \leq y \leq a\}, D = \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq a\}$

(۲) $R = \{y \in \mathbb{R} \mid -a \leq y \leq a\}, D = \{x \in \mathbb{R} \mid -a \leq x < a\}$

(۳) $R = \{y \in \mathbb{R} \mid -a \leq y \leq a\}, D = \{x \in \mathbb{R} \mid -a \leq x \leq a\}$

(۴) $R = \{y \in \mathbb{R} \mid -a < y \leq a\}, D = \{x \in \mathbb{R} \mid -a \leq x \leq a\}$

۲۰- تابع f به هر عدد حقیقی، ۲ برابر ریشه سوم همان عدد، منهای ۴ را نسبت می دهد، f کدام است؟

(۲) $\begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 2\sqrt[3]{x} - 4 \end{cases}$

(۱) $\begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 2\sqrt[3]{x-4} \end{cases}$

(۴) $\begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 2(x-4)^3 \end{cases}$

(۳) $\begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 2x^3 - 4 \end{cases}$

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

همانگی پاره‌های کلام،
سجع و انواع آن
صفحه‌های ۴۷ تا ۵۵

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- همه گزینه‌ها فاقد «جناس» و دارای «سجع» هستند؛ به جز ...

- (۱) به خدا اگر بمیرم که دل از تو برنگیرم
برو ای طبیبم از سر که دوا نمی‌پذیرم
- (۲) همه عارض تو بینم چو نظر بر آب دارم
همه چهره تو بوسم چو به کف شراب دارم
- (۳) ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی
پیوند روح کردی پیغام دوست دادی
- (۴) در حسن، بی‌نظیری در لطف، بی‌نهایت
در مهر بی‌ثباتی در عهد بی‌دوامی

۲۲- به ترتیب نوع سجع‌های متن زیر، در کدام گزینه درست آمده است؟

«الهی ضعیفان را پناهی، قاصدان را بر سر راهی. الهی هر که علم مهر تو افراخت هر چه غیر از تو بود بینداخت. الهی ای خالق بی‌مدد و ای واحد بی‌عدد...»

- (۱) متوازی - متوازی - مطرف
(۲) متوازی - متوازن - متوازی
(۳) متوازن - متوازی - مطرف
(۴) مطرف - مطرف - متوازی

۲۳- در کدام گزینه، یکی از آرایه‌های مقابل بیت، نادرست است؟

- (۱) ای که شمشیر جفا بر سر ما آخته‌ای
دشمن از دوست ندانسته و نشناخته‌ای (تضاد، جناس)
- (۲) غلام حلقه سیمین گوشوار توام
که پادشاه غلامان حلقه در گوشی (واژه‌آرایی، کنایه)
- (۳) دلبر که جان فرسود از او، کام دلم نگشود از او
نومید نتوان بود از او، باشد که دلداری کند (واج‌آرایی، سجع)
- (۴) چه رخساره که از بدر منیر است
لبش شکر فروش جوی شیر است (سجع، تشبیه)

۲۴- چند مورد از ابیات زیر، دارای «سجع متوازی» است؟

- (الف) گر شیر شرزه نیستی ای فضل کم شکر
ور مار گرزه نیستی، ای عقل کم گزای
- (ب) ای بی هنر زمانه مرا پاک درنورد
وی کوردل سپهر مرا نیک برگرای
- (ج) این رقص موج خون نگر صحرا پر از مجنون نگر
وین عشرت بی‌چون نگر ایمن ز شمشیر اجل
- (د) تاریک‌تر است هر زمانی شب من
یارب شب من سحر ندارد گویی
- (ه) کعبه در شامی سلب چون قطره در تنگی صدف
در صدف در بحر ظلمانی گروگان آمده
- (و) آتشین حلقه ز باد افسرده و جسته ز حلق
رفته ساق عرش را خلخال پیچان آمده

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۵- «سجع» در کدام گزینه ارزش موسیقایی بیشتری دارد؟

- (۱) دریا که روزگار بر باد دادیم و شکر نعمت ولی نعمت نگذاریم.
- (۲) دانای رازها، عالم اسرار و معیوبان را خریداری.
- (۳) درمانده را دستگیر و بیچاره را دستیاری.
- (۴) تمام اعضا زخم خورده و مرغ روح ما پریده.

۲۶- واج‌های «ه»، «ی»، «و» در کدام گزینه به صورت صامت، به کار رفته است؟

- (۱) در دل همان محبت پیشینه باقی است
 (۲) داغ عشق از سینۀ روشن به دست آمد مرا
 (۳) کار هر بی‌ظرف نبود دل ز جان برداشتن
 (۴) سخت می‌خواهم که در آغوش تنگ آرم تو را
 آن دوستی که بود در این سینه باقی است
 دامن خورشید از این روزن به دست آمد مرا
 زان لب میگون به تلخی می‌شود ساغر جدا
 هر قدر افشردای دل را، بیفشارم تو را

۲۷- تقطیع هجایی کدام مصراع درست آمده است؟

- (۱) سرمست کسی باشد کو خود خبرش نبود
 سر / مس / ات / ک / سی / با / شد / کو / خو / د / خ / ب / ر / ش / ان / بود
 (۲) باز این دل دیوانه زنجیر همی بُرد
 با / ز / این / دل / دی / و / ان / زن / جی / ار / ه / می / بُ / رد
 (۳) کوه‌ها را ز تجلی همه چون طور کنیم
 کو / ه / ها / را / ز / تج / لی / ه / می / چ / ون / ط / ور / ک / نیم
 (۴) چون تیر همی پرد از قوس تنم جانم
 چ / ون / تیر / ه / می / پَر / د / از / ق / و / س / تن / م / جا / ن / م

۲۸- نظم هجاهای مصراع «غمگین ز چه‌ای مگر تو را غولی» با کدام مصراع یکسان است؟

- (۱) بر غیر خدا حسد نیارد
 (۲) آن چنگ نشاط ساز نو یابد
 (۳) کنار خویش دریا کردم از اشک
 (۴) این روضه دولت را این تخت و سعادت را

۲۹- از دیدگاه موسیقی شعر، کدام گزاره درباره ابیات زیر صدق نمی‌کند؟

- «دل از داوری‌ها بپرداختن»
 به آیین یکی جشن نو ساختند
 نشستند فرزندان شادکام
 گرفتند هر یک ز یاقوت جام

- (۱) جداسازی ابیات فوق به صورت مقابل است: U/--U/--U/--U
 (۲) در مصراع سوم، ۵ هجای بلند و ۴ مصوت بلند وجود دارد.
 (۳) ۴ هجای کشیده که هجای بلند محسوب می‌شوند نیز وجود دارد.
 (۴) تعداد هجاهای کشیده مصراع سوم و چهارم برابر است.

۳۰- کدام بیت با بیت زیر، تناسب مفهومی دارد؟

- «سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم»
 کز این درخت همین میوه غم است بَرَم
 (۱) نکنم یاد بهار و نروم سوی چمن
 چه کنم دل نگشاید ز بهار و چمنم
 (۲) طی شد ایام جوانی از بناگوش سفید
 شب شود کوتاه چون صبح از دو جانب سر زند
 (۳) درخت جهان را مجنبان ازیرا
 درخت جهان رنج و غم بار دارد
 (۴) وه که با این عمرهای کوتاه بی‌اعتبار
 این همه غافل شدن از چون منی شیدا چرا

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

جهان‌های اجتماعی،
پیامدهای جهان اجتماعی،
ارزیابی جهان‌های اجتماعی
صفحه‌های ۳۸ تا ۶۳

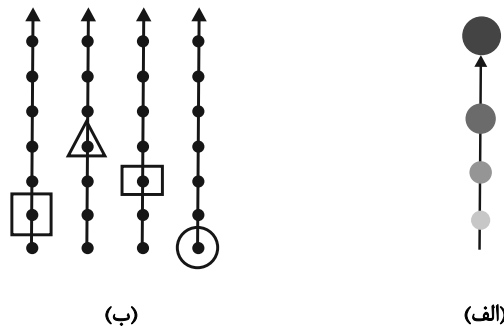
۳۱- به‌ترتیب، چه زمانی می‌توان به تنوع جهان‌های اجتماعی پی برد و یکی از مهم‌ترین انتقادهای خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را چه کسانی مطرح کردند؟

- (۱) چشم‌گشودن به جهان‌های اجتماعی دیگری که هم اکنون در جهان وجود دارند یا رجوع به تاریخ گذشته خود - مردم‌شناسان
- (۲) در نظر گرفتن تفاوت‌های اساسی میان جهان‌های اجتماعی و شرایط مختلف اقتصادی و فرهنگی و تاریخی هر کدام - مردم‌شناسان
- (۳) چشم‌گشودن به جهان‌های اجتماعی دیگری که هم اکنون در جهان وجود دارند یا رجوع به تاریخ گذشته خود - جامعه‌شناسان
- (۴) در نظر گرفتن تفاوت‌های اساسی میان جهان‌های اجتماعی و شرایط مختلف اقتصادی و فرهنگی و تاریخی هر کدام - جامعه‌شناسان

۳۲- چه عواملی موجب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود؟

- (۱) تنوع آگاهی و اختیار انسان - فعال و پذیرنده بودن انسان
- (۲) فرهنگ‌های متفاوت - شرایط تاریخی و اجتماعی جوامع
- (۳) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها - تنوع اراده و اختیار انسان‌ها
- (۴) پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی - تنوع آب و هوایی و شرایط جغرافیایی

۳۳- موارد کدام گزینه، به‌ترتیب با تصاویر «الف» و «ب» منطبق است؟

- (۱) روابط متقابل جهان‌های اجتماعی مختلف با یکدیگر - مشابه بودن جامعه انسانی با موجود زنده
- (۲) مشابه بودن جامعه انسانی با موجود زنده - نگاه تک‌خطی به تاریخ
- (۳) فرهنگ‌ها و تمدن‌های غرب، اسلام، چین و هند - جوامع پیشرفته و جوامع عقب‌مانده
- (۴) جوامع پیشرفته و جوامع عقب‌مانده - روابط متقابل جهان‌های اجتماعی مختلف با یکدیگر

۳۴- کدام دسته از جامعه‌شناسان معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند؟

- (۱) اسپنسر - ریکاردو - مارکس - ماکس وبر
- (۲) ماکس وبر - آگوست کنت - مالتوس - دورکیم
- (۳) آگوست کنت - اسپنسر - دورکیم - مارکس
- (۴) دورکیم - هانتینگتون - مالتوس - آگوست کنت

۳۵- به‌ترتیب، کدام گزینه درباره جهان معنوی درست و درباره جهان دنیوی نادرست است؟

- (۱) انسان در این فرهنگ از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده و چهره‌ای ملکوتی پیدا می‌کند. - همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.
- (۲) جهان اساطیری، محصول انحراف بشر از جهان دنیوی است. - در این جهان زندگی، هیچ‌گونه غایت، معنا و هدفی ندارد.
- (۳) در جهان توحیدی، طبیعت موجودی زنده و مسخر انسان است. - گاهی در فرهنگ سکولار، جهان دیگر پذیرفته می‌شود.
- (۴) جهان اساطیری، امکان بهره‌برداری معقول از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. - در این فرهنگ، جهان دیگر به‌طور مطلق انکار می‌شود.

۳۶- کدام یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب مربوط به «زوال معنا یا عقلانیت ذاتی» و «قفس آهنین»، از ویژگی‌های جهان متجدد است؟

الف) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر کنش‌های اخلاقی و انسانی تنگ می‌کند.

ب) در نگاهش آدمی آب و گل است کاروان زندگی بی منزل است

ج) از دست رفتن امکان ارزیابی آرمان‌ها و ارزش‌های بشری

د) در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

۱) «الف»، «ب» ۲) «ج»، «الف» ۳) «ب»، «د» ۴) «ج»، «ب»

۳۷- کدام گزینه ترتیب درستی از «روند شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید» ارائه می‌دهد؟

۱) برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود - شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - شکل‌گیری الزام‌های جدید

۲) برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود - شکل‌گیری الزام‌های جدید - شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید

۳) شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود - شکل‌گیری الزام‌های جدید

۴) شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - شکل‌گیری الزام‌های جدید - برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود

۳۸- به ترتیب، مشخص کنید حقایق چه زمان وارد «قلمرو آرمانی» و چه زمان وارد «قلمرو واقعی» جهان اجتماعی می‌شوند؟

۱) با ایمان به حق - با عمل به حق ۲) با عمل به حق - با ایمان به حق

۳) با ایمان به حق - با اعتقاد به حق ۴) با اعتقاد به حق - با ایمان به حق

۳۹- همه گزینه‌ها درباره آرمان‌های اجتماعی و قلمروی آن صحیح است؛ به جز:

۱) آرمان اجتماعی، تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، اقتصاد، خانواده و ... است.

۲) برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی

جهان اجتماعی را فراهم کنند.

۳) به مجموعه اهداف و ارزش‌هایی که اعضای یک جهان اجتماعی به آن‌ها رسیده‌اند، آرمان اجتماعی می‌گویند.

۴) قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند.

۴۰- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن موارد زیر را نشان می‌دهد؟

- آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شوند.

- استکبارستیزی، بیرون از قلمرو واقعی جهان اجتماعی قرار دارد.

- اگر مردم مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند.

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را باید در پرتو هنجارهای آن ارزیابی کرد.

۱) ص، ص، غ، ص ۲) ص، غ، ص، ص ۳) غ، ص، غ، ص ۴) ص، غ، ص، غ

دفترچه شماره (۲)

اختصاصی

آزمون ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

مطر السمک
التعایش السلمی
(تا پایان إعلموا)
صفحه‌های ۳۱ تا ۵۹

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤١ - ٤٥)

۴۱- «يؤكد القرآن على حرّية العقيدة، فعَلينا أن نحترم كلّ المسلمين!»:

- (۱) قرآن بر آزادی عقیده تأکید می‌کند، پس بر ما واجب است که به همه مسلمانان احترام بگذاریم!
- (۲) تأکید قرآن بر آزادی عقیده است و ما باید به هر مسلمانی احترام بگذاریم!
- (۳) قرآن بر آزادی عقاید تأکید می‌کند، پس بر ماست که به هر مسلمانی احترام بگذاریم!
- (۴) تأکید قرآن بر آزادی عقیده‌هاست، پس ما به همه مسلمانان احترام می‌گذاریم!

۴۲- «لا يجوز في الإسلام الإصرار على نقاط الخلاف بين العقائد و من يؤكّد على التفرقة فهو عميل العدو!»:

- (۱) اسلام پافشاری بر نقاط اختلاف بین عقیده‌ها را جایز نمی‌داند و هرکس بر تفرقه تأکید کند، او نیروی دشمن است!
 - (۲) در اسلام اصرار بر نقطه اختلاف میان عقاید جایز نیست و هرکس بر جدایی فرقه‌ها تأکید ورزد؛ او مزدور دشمن است!
 - (۳) اسلام اصرار بر نقاط اختلاف بین عقاید را جایز نمی‌داند و هرکس بر جدایی فرقه‌ها تأکید ورزد، از اعضای دشمن است!
 - (۴) در اسلام پافشاری بر نقاط اختلاف میان عقاید جایز نیست و هرکس بر تفرقه تأکید کند، او مزدور دشمن است!
- ۴۳- «الرياح تُثير غيمة سوداء عظيمة ثم يحدث مطر شديد لمدة ثلاث ساعات فتصبخ الأرض مفروشةً بالأسماك!»:
- (۱) باده‌ها ابر سیاه بزرگی را برمی‌انگیزند، سپس باران شدیدی به مدت سه ساعت اتفاق می‌افتد و زمین پوشیده از ماهیان می‌شود!
 - (۲) ابر سیاه بزرگ، بادهایی را برمی‌انگیزد، سپس باران شدیدی به مدت سه ساعت اتفاق می‌افتد و زمین پوشیده از ماهیان می‌شود!
 - (۳) بادهایی که سبب ایجاد ابر سیاه بزرگ می‌شوند، باران شدیدی را به وجود می‌آورند که پس از دو ساعت زمین را از ماهی‌ها می‌پوشاند!
 - (۴) باده‌ها ابر سیاه بزرگی را برمی‌انگیزند؛ سپس به مدت سه ساعت باران شدیدی می‌بارد و زمین را پوشیده از ماهیان می‌کند!

۴۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

نهایی

- (۱) النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهَوْا: مردم مردگانند، پس هرگاه بخواهند، بیدار می‌شوند!
 - (۲) مَنْ يَزْرَعُ الْعَدْوَانَ، يَحْصُدُ الْخَسْرَانَ: هرکس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند!
 - (۳) شَاهَدَ الطَّلَابُ فِي سَفَرَتِهِمْ فَلَمَّا مِنْ سُقُوطِ الْأَسْمَاكِ: دانش‌آموزان در سفر فیلمی از سقوط ماهیان دیدند!
 - (۴) شَاهَدَتِ سُمَيَّةُ سُقُوطَ قَطَرَاتِ الْمَاءِ مِنَ السَّمَاءِ: سمیه افتادن قطرات آب را از ابر در آسمان دید!
- ۴۵- «دانشمندان دریافته‌اند که راز پدیده باران ماهی، علتش وقوع یک گردباد شدید بوده است!»؛ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) الْعُلَمَاءُ وَجَدُوا أَنَّ سَبَبَ حَدُوثِ ظَاهِرَةِ مَطَرِ السَّمَكِ كَانَ إِعْصَارٌ شَدِيدٌ!
- (۲) قَدْ وَجَدَ الْعُلَمَاءُ أَنَّ التَّعَرَّفَ عَلَى سِرِّ ظَاهِرَةِ مَطَرِ الْأَسْمَاكِ هُوَ الرِّيحُ الْقَوِيَّةُ الَّتِي تَحْدُثُ!
- (۳) الْعُلَمَاءُ تَوَصَّلُوا إِلَى سِرِّ ظَاهِرَةِ مَطَرِ الْأَسْمَاكِ كَانَ سَبَبُهُ حَدُوثُ إِعْصَارٍ شَدِيدٍ!
- (۴) قَدْ وَجَدَ الْعُلَمَاءُ أَنَّ سِرِّ ظَاهِرَةِ مَطَرِ السَّمَكِ كَانَ سَبَبُهُ حَدُوثُ إِعْصَارٍ شَدِيدٍ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (٤٦ - ٥٠)

٤٦- عین الخطأ حسب الحقيقة:

- (١) تحدث أعاصير شديدة في بعض مناطق العالم!
- (٢) تعيش الأسماك في البحار و المحيطات فقط و لها أنواع مختلفة!
- (٣) يحتفل الإيرانيون بالنوروز؛ أول يوم من أيام السنة الهجرية الشمسية!
- (٤) الثلج نوع من أنواع نزول الماء من السماء ينزل في الشتاء و الخريف غالباً!

٤٧- عین الخطأ عن الإيضاحات:

نهایی

- (١) المحيط: بحر كبير واسع بين القارات!
 - (٢) الصف: مكان يدرس فيه التلاميذ!
 - (٣) المشمش: فاكهة لا يمكن أن نأكلها!
 - (٤) المغلق: ما ليس مفتوحاً؛ بل مسدوداً!
- ٤٨- عین فعلاً مصدره ليس على وزن «افتعال»:

- (١) اِكْتَسَبْنَا
- (٢) تَنَكَّرَ
- (٣) اِنْتَظَرِي
- (٤) تَسْمَعُ

٤٩- عین العبارة التي جاء فيها فعل أمر:

- (١) يا أيها التلاميذ! أصدقائي تعلّموا كلّ المباحث!
- (٢) يا عمّال! تجمّعوا حول مديركم لكسب رضاه!
- (٣) أكرم أبي والديه من الصّغر إلى الكبر!
- (٤) الناس تفرّقوا في الشوارع أمس و تابعوا القائد!

٥٠- عین الفعل يختلف وزنه:

نهایی

- (١) اتحاد الأمة الإسلامية قد تجلّى في صور كثيرة!
- (٢) جدتي تقدّم لنا مواعظ قيمة في كلامها اليومي!
- (٣) إنّ نجاحات الأولاد تفرّح والديهم دائماً بلا شك!
- (٤) هذه الأنجم كالدرر المنتشرة تزيّن سماء قريتنا!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

یونان و روم، مطالعه و کاوش در
گذشته‌های دور
صفحه‌های ۵۰ تا ۶۹

۵۱- رقابت دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان بر سر چه موضوعی، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و

نهایی

جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد؟

(۱) کسب منافع تجاری جاده ابریشم (۲) تسلط بر منطقه آسیای صغیر

(۳) اعمال قدرت در مرزهای شمالی یونان (۴) دریانوردی و کشتیرانی در دریای مدیترانه

۵۲- دوران ضعف و انحطاط کدام تمدن باستانی را مورخان عصر تاریکی نامیده‌اند؟

نهایی

(۱) روم (۲) چین

(۳) مینوس (۴) میسن

۵۳- هر دو مورد کدام گزینه در رابطه با نتایج سیاست‌های توسعه‌طلبانه امپراتوری روم در دوران باستان صحیح آمده است؟

الف) به قدرت رسیدن نظامیان و بروز جنگ داخلی از پیامدهای مهم این سیاست‌های توسعه‌طلبانه در جمهوری روم بود.

ب) ایجاد دگرگونی‌ها در نظام حکومتی بعد از پیروزی اوکتاویان بر رقیبانش، تغییری در نقش مجلس سنا ایجاد نکرد.

ج) امپراتور کنستانتین در سال ۳۳۰ م. امپراتوری روم را به دو بخش شرقی و غربی تقسیم کرد.

د) در این زمان کارایی قانون اساسی و نهادهای جمهوری بیش از گذشته در اداره سرزمین‌ها مشخص شد.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «ب» - «د» (۳) «ج» - «د» (۴) «الف» - «ب»

۵۴- کدام گزینه به‌ترتیب در خصوص تمدن روم باستان صحیح و درباره تمدن یونان باستان نادرست است؟

(۱) فیلسوفان این تمدن با تکیه بر استدلال‌های عقلانی و منطقی، درباره موضوع‌های گوناگون به بحث و گفت‌وگو می‌پرداختند و تأثیر زیادی بر

فیلسوفان مسلمان گذاشتند. - یکی از دستاوردهای مهم این تمدن، ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

(۲) مردم این تمدن خدایان متعددی را می‌پرستیدند و بازی‌های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می‌کردند. - در

این تمدن ادبیات و هنرهای تجسمی، مخصوصاً انواع شعر، نمایشنامه‌نویسی، مجسمه‌سازی و معماری شکوفا و پررونق بود.

(۳) برده‌داری پدیده‌ای بسیار رایج در قلمرو این حکومت بود. - خانواده‌های این تمدن فرزندان خود را از سنین کودکی به کار سخت و شجاعت برای

جنگیدن تشویق می‌کردند.

(۴) در این تمدن، نفوذ و قدرت کاهنان به مراتب کم‌تر از مصر و بین‌النهرین بود. - دولت شهرهای این حکومت غالباً با یکدیگر در حال رقابت و

جنگ بودند.

۵۵- کدام گزینه ترتیب سلسله‌های دوران حکومت آریاییان را به‌درستی نشان می‌دهد؟

(۱) پیشدادیان - ایلام - هخامنشیان - اشکانیان (۲) ماد - ایلام - اشکانیان - ساسانیان

(۳) پیشدادیان - کیانیان - ایلام - ماد (۴) ماد - هخامنشیان - اشکانیان - ساسانیان

۵۶- موارد کدام گزینه در رابطه با پیشینه تحقیقات جدید درباره تاریخ ایران باستان صحیح است؟

الف) با خوانده شدن خط میخی و افزایش علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران، دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

ب) در زمان ناصرالدین‌شاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد.

ج) در سال ۱۳۰۶ ش، کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران از انحصار فرانسویان خارج شد و باستان‌شناسانی از کشورهای مختلف شروع به فعالیت کردند.

د) دلیل سفر برخی جهانگردان اروپایی به ایران در دوره صفویه، فعالیت‌های باستان‌شناسی هرتسفلد آلمانی و آرتور پوپ آمریکایی بود.

۱) «ب» - «د» ۲) «ب» - «ج» ۳) «الف» - «د» ۴) «الف» - «ج»

۵۷- تصویر زیر، مربوط به کدام یک از انواع منابع دست اول می‌باشد و ویژگی آن کدام است؟

۱) نوشتاری - تمامی نوشته‌هایی هستند که درباره رویدادهای تاریخی ایران در عهد باستان نگارش یافته‌اند.

۲) غیرنوشتاری - این منابع حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره وضعیت اقتصادی و اجتماعی ایران باستان هستند.

۳) نوشتاری - این منابع را می‌توان به دو گروه نوشته‌های ایرانی و نوشته‌های غیرایرانی طبقه‌بندی کرد.

۴) غیرنوشتاری - سنت شفاهی در ایران باستان بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر بوده است.

۵۸- کدام مورد، درباره خدای‌نامه‌ها نادرست است؟

۱) از منابع نوشتاری ایرانی در دوره ساسانی محسوب می‌شوند.

۲) تا دویست سال قبل، مبنای اصلی قرائت مورخان ایرانی از دوره ایران باستان بودند.

۳) محتوای آن‌ها سراسر افسانه و قصه است و نمی‌توان آن‌ها را در شمار نوشته‌های تاریخی قرار داد.

۴) بخش تاریخ ایران باستان در آثار مؤلفان تواریخ عمومی مانند طبری، بر مبنای روایت خدای‌نامه‌ها شکل گرفته است.

۵۹- عمده منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان کدام تمدن‌ها تشکیل می‌دهند؟

۱) تمدن پیشوایان یهود که در فلسطین می‌زیستند.

۲) تمدن پادشاهان بزرگی چون کوروش و داریوش هخامنشی در ایران را شامل می‌شوند.

۳) تمدن مقدونیان پیش از فیلیپ دوم که از زندگی شهری و تمدن توسعه‌یافته‌ای برخوردار نبودند.

۴) تمدن‌هایی که به اعتقاد و پرستش خدایان متعدد مشغول بودند و جشنواره‌ها و بازی‌های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می‌کردند.

۶۰- کدام گزینه در مورد سنگ‌نوشته‌ها و لوح‌های گلی دوره هخامنشیان نادرست است؟

۱) پنج ستون از سنگ‌نوشته بیستون، به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ اختصاص دارد.

۲) در کاوش‌های تخت‌جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف شده است.

۳) سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در جیرفت به شرح جنگ‌های این پادشاه با یونانیان اشاره دارد.

۴) این لوح‌ها اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری این دوره، ارائه می‌دهند.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

ناهمواری‌های ایران، آب و هوای ایران (تا پایان عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۰

۶۱- به ترتیب:

نهایی

- کدام عبارت درباره جمعیت مناطق پایکوهی صحیح است؟

- در کدام دوره زمین‌شناسی، ناهمواری‌های ایران شکل نهایی به خود گرفته است؟

(۱) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها کمتر و جمعیت در آن‌ها پراکنده‌تر است. - اوایل دوران سوم زمین‌شناسی

(۲) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است. - اواخر دوران سوم زمین‌شناسی

(۳) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها بیشتر اما جمعیت در آن پراکنده‌تر است. - اوایل دوران دوم زمین‌شناسی

(۴) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها کمتر اما جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است. - اواخر دوران دوم زمین‌شناسی

۶۲- کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- علت تشکیل کدام کوه، فعالیت‌های آتش‌فشانی نیست؟

- کوهستان‌های تالش با چه جهتی منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است؟

- علت شکل‌گیری گل‌فشان‌ها در استان سیستان و بلوچستان کدام است؟

(۱) دماوند - غربی، شرقی - خروج گاز یا بخار از اعماق زمین

(۲) بشاگرد - غربی، شرقی - رسوبات رودخانه‌ای

(۳) سبلان - شمالی، جنوبی - کوه‌زایی مواد رسوبی

(۴) بشاگرد - شمالی، جنوبی - خروج گاز یا بخار از اعماق زمین

۶۳- کدام یک از دشت‌های زیر به ترتیب حاصل «انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها» و «در حد فاصل تاقدیس‌ها در میان ناودیس‌ها» هستند؟

نهایی

(۱) دشت نهاوند در همدان - دشت کاکان در فارس (۲) ماهی‌دشت کرمانشاه - دشت لوت

(۳) دشت ارژن در فارس - دشت کاکان در فارس (۴) دشت لوت - دشت ارژن در فارس

۶۴- کدام مورد از عوامل تغییردهنده جلگه‌ها با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) سونامی (۲) نوسانات عمومی آب دریاها

(۳) دیواره‌سازی (۴) جزر و مد

۶۵- کدام موارد در ارتباط با عوامل تأثیرگذار در تنوع آب‌وهوای ایران مهم هستند؟

الف) فاصله از دریا و نفوذ توده‌های هوا

ب) اختلاف در زاویه تابش آفتاب و کوهستان‌ها و جهت آن‌ها

ج) تنوع پوشش گیاهی، فاصله از دریا و فشار زیاد جنب حاره

د) نفوذ توده‌های هوا، کوهستان‌ها و جهت آن‌ها و تنوع پوشش گیاهی

هـ) تنوع ناهمواری‌ها، اختلاف در زاویه تابش آفتاب و فشار زیاد جنب حاره

(۴) «الف» و «ج»

(۳) «ج» و «د»

(۲) «د» و «ه»

(۱) «الف» و «ب»

۶۶- اگر مقایسه دو شهر براساس «وضعیت عرض جغرافیایی» مورد نظر باشد، به ترتیب در کدام یک، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود و در

کدام یک، مایل است؟

(۲) خرم آباد و ایلام

(۱) مشهد و اراک

(۴) زاهدان و شیراز

(۳) اصفهان و قزوین

۶۷- به ترتیب کدام گزینه در رابطه با عبارات زیر صحیح است؟

الف) با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، در لایه ... جو زمین دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی گراد کاهش می یابد.

ب) به کدام دلیل دامنه شمالی البرز بارش های بیشتری دارد؟

(۲) تروپوسفر - جهت رشته کوه ها

(۱) تروپوسفر - میزان ارتفاع

(۴) تروپوسفر - فاصله از منابع رطوبتی

(۳) تروپوسفر - نوع توده هوای ورودی به کشور

۶۸- در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی به ترتیب کدام کمربندها تشکیل می شود؟

(۱) پرفشار جنب حاره ای - پرفشار جنب حاره ای

(۲) کم فشار جنب حاره ای - پرفشار جنب حاره ای

(۳) پرفشار جنب حاره ای - کم فشار جنب حاره ای

(۴) کم فشار جنب حاره ای - کم فشار جنب حاره ای

۶۹- کدام یک از توده های هوا به ترتیب «رطوبت دریای سرخ» و «رطوبت دریای مدیترانه» را به داخل ایران وارد می کنند؟

نهایی

(۱) توده هوای سرد و خشک سیبری - توده هوای مرطوب موسمی

(۲) توده هوای سودانی - توده هوای مرطوب غربی

(۳) توده هوای مرطوب موسمی - توده هوای سودانی

(۴) توده هوای مرطوب غربی - توده هوای مرطوب موسمی

۷۰- کدام گزینه درباره توده های هوایی وارد شده به کشور صحیح است؟

(۱) مهم ترین سامانه بارشی در ایران در دوره سرد سال موجب بارش در سواحل خزر می شود.

(۲) توده هوای سودانی و توده هوای موسمی ممکن است همزمان وارد کشور شوند.

(۳) در میان ۵ توده هوایی که در جهت های مختلف وارد کشور می شوند تنها یکی از آن ها بارندگی به همراه ندارد.

(۴) توده هوای مرطوب موسمی، رطوبت اقیانوس اطلس را وارد کشور کرده و موجب باران های سیلابی می شود.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقسام استدلال استقرایی

صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲

منطق

۷۱- هنگامی می‌توان به نتیجه به دست آمده از یک استدلال اطمینان داشت که ...

- (۱) دو امر، دارای چند ویژگی یکسان باشند و حکم یکی به دیگری نسبت داده شود.
- (۲) حکمی را که درباره تمامی افراد صادق است، به تعدادی از آن‌ها نسبت دهیم.
- (۳) با بررسی تصادفی موارد متعدد و متناسب، به یک حکم کلی برسیم.
- (۴) با حذف احتمالات اشتباه، بهترین حالت ممکن را انتخاب کنیم.

۷۲- به ترتیب عبارت‌های زیر، به کدام نوع استدلال اشاره دارند؟

الف) «روزگار چون دو روی یک سکه است، گاهی برای توست و گاهی بر علیه تو.»

ب) «قادر دانستن آموز باهوشی در کلاس دهم است؛ برادرش نیز پایه دوازدهم است؛ بنابراین برادرش نیز مانند او باهوش است.»

- (۱) استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی
- (۲) استقرای تمثیلی - استقرای تعمیمی
- (۳) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی
- (۴) استقرای تعمیمی - استقرای تعمیمی

۷۳- عبارت زیر، بیانگر کدام استدلال است؟

«فردی تعریف می‌کند که شبی تنها در پارک نشسته بود. مردی درحالی که عرق کرده و ترسیده بود، به او نزدیک می‌شود و تقاضای تلفن همراه می‌کند. بعد از آن حادثه، پلیس صاحب گوشی را به جرم همکاری با یک قاتل دستگیر می‌کند. این ماجرا باعث شد شبی که من در پارک نشسته بودم، مردی را که عرق کرده و ترسیده بود و درحالی که تقاضای تلفن همراه می‌کرد، به جرم قتل به پلیس معرفی کنم.»

- (۱) استقرای تعمیمی قوی
- (۲) استنتاج بهترین تبیین
- (۳) استقرای تمثیلی
- (۴) قیاس

۷۴- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) تسری حکم یک جزئی به جزئی دیگر به دلیل مشابهت ظاهری، استقرای تمثیلی است.
- (۲) در صورت بروز مغالطه تمثیل ناروا، به جز روش توجه به وجوه اختلاف، فقط می‌توان با استدلال تمثیلی مخالفش، با آن مقابله کرد.
- (۳) شدت مشابهت میان دو امر در استقرای تمثیلی، ملاک قطعی بودن نتیجه آن است.
- (۴) در استدلال تمثیلی زمانی مغالطه رخ می‌دهد که شباهت دو طرف تمثیل، صرفاً ظاهری و در کمترین حد خود باشد.

۷۵- در کدام گزینه به ترتیب، عبارتی صحیح درباره «مبنا، روش، نتیجه و انواع» استقرای تعمیمی ذکر شده است؟

- (۱) تخمین - پی بردن از امور جزئی به حکم کلی - احتمالی - تمثیلی و استنتاجی
- (۲) حدس - پی بردن از امور کلی به حکم جزئی - قطعی - تمثیلی و استنتاجی
- (۳) تخمین - پی بردن از موارد جزئی به حکم کلی - غیرقطعی - قوی و ضعیف
- (۴) حدس - پی بردن از امور جزئی به حکم کلی - تعمیمی - قوی و ضعیف

۷۶- گزاره «فلزات در اثر حرارت منبسط می‌شوند» برگرفته از یک ... است و مبنای علوم تجربی بر پایه کدام استدلال استوار است؟

- (۱) استدلال قیاسی - استقرای تعمیمی قوی
- (۲) استقرای تعمیمی - استدلال قیاسی
- (۳) استقرای تعمیمی - استقرای تعمیمی قوی
- (۴) استدلال قیاسی - استدلال قیاسی

۷۷- کدام مورد از راه‌های مقابله با تعمیم شتاب‌زده نیست؟

- (۱) نمونه‌ها باید تصادفی باشند. مثلاً در صورتی که فقط باشگاه‌های محله خود را بررسی کنیم و نتیجه را به همه باشگاه‌های کشور تسری بدهیم، درست نخواهد بود.
- (۲) نمونه‌ها باید متفاوت و بیانگر همه طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه آماری وجود دارد.
- (۳) تعداد نمونه‌ها باید برابر با همه جامعه آماری باشد.
- (۴) تعداد نمونه‌ها باید نسبت مناسبی با کل جامعه آماری داشته باشد.

۷۸- کدام گزینه درباره استقرای زیر، صحیح است؟

- سه تخم‌مرغ از شانهای که دیروز از فروشگاه خریدم فاسد بود؛ پس تمام اجناس آن فروشگاه فاسد است.
- در بازدیدی که از یک آموزشگاه ۵۰ نفری به عمل آمد، مدیر با دیدن نمرات ۱۰ دانش‌آموز دختر و پسر درس‌خوان که خودشان انتخاب کرده بودند، نتیجه گرفت همه دانش‌آموزان آن آموزشگاه درس‌خوان هستند.

- (۱) برخلاف مورد دوم، نتیجه استقرای اول قطعی است.
- (۲) در عبارت دوم مدیر به علت بی‌توجهی به شرط تصادفی بودن نمونه‌ها دچار تعمیم شتاب‌زده شده است.
- (۳) در استقرای دوم برخلاف استقرای اول، نمونه‌ها بیانگر همه طیف‌های جامعه آماری نیستند.
- (۴) استقرای اول اگر حکم تخم‌مرغ‌های خراب را به تخم‌مرغ‌های آن شانه نسبت می‌داد دچار مغالطه نمی‌شد، اما به هر حال او مرتکب تمثیل ناروا شده است.

۷۹- کدام گزینه در مورد استنتاج بهترین تبیین درست نیست؟

- (۱) نوعی استقرا محسوب می‌شود.
- (۲) با رد احتمالات به نتیجه می‌رسد.
- (۳) در زندگی روزمره کاربرد فراوانی دارد.
- (۴) نتیجه‌اش با بررسی احتمالات مختلف قطعی می‌شود.

۸۰- کدام عبارت بیانگر «استنتاج بهترین تبیین» است؟

- (۱) سارا دو فرزند دارد که هر دو در ماه آبان زاده شده‌اند، پس روحیاتشان مانند یکدیگر است.
- (۲) در بررسی‌ها ثابت شده که جامدات، مایعات و گازها وزن دارند، پس ماده نیز وزن دارد.
- (۳) دزد از پنجره وارد نشده است، پس حتماً از در آمده و چون قفل در سالم است پس کلید داشته است.
- (۴) قابلمه و دسته آن هر دو فلزی هستند. پس هیچ‌یک نمی‌سوزند.

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟
نقش دولت در اقتصاد چیست؟
صفحه‌های ۴۴ تا ۶۸

۸۱- کدام گزینه در خصوص بازار و جریان چرخشی آن صحیح است؟

- (۱) بازار به مجموعه خریداران و فروشندگان چیزی در جای خاصی اطلاق می‌شود.
- (۲) در بازار کالاها و خدمات، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدارند.
- (۳) پرداخت پول بابت کالا و خدمات خریداری شده، در جهت مخالف جریان کالا و خدمات جریان می‌یابد.
- (۴) بنگاه‌ها زمین، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاها و خدمات به خانوارها عرضه می‌کنند.

۸۲- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب بیانگر کدام نوع کالا است؟

- (الف) با افزایش درآمد، تقاضای آن کاهش می‌یابد.
- (ب) با افزایش قیمت این کالا، تقاضای کالای مرتبط با آن کاهش می‌یابد.
- (پ) بدون تغییر قیمت، مقدار تقاضای آن افزایش می‌یابد.

(۲) پست - نرمال - مُد

(۱) نرمال - جانشین - لوکس

(۴) نرمال - جانشین - مرغوب

(۳) پست - مکمل - مُد

۸۳- با توجه به نمودار زیر که مربوط به میزان عرضه و تقاضا در یک بازار فرضی است، به ترتیب پاسخ صحیح سؤالات کدام است؟

(الف) مقدار و قیمت تعادلی به ترتیب از راست به چپ چقدر است؟

(ب) در کدام قیمت، عرضه‌کنندگان نمی‌توانند تمام کالای تولیدشده را بفروشند؟

(ج) در کدام محدوده نمودار با مازاد تقاضا روبه‌رو هستیم؟

(د) بالاترین مقدار دریافتی تولیدکنندگان در بازار، کدام نقطه است؟

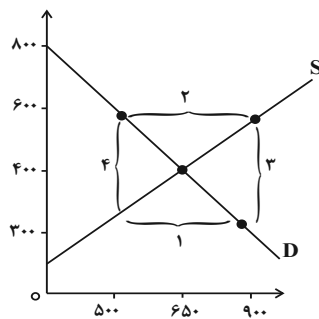
- (۱) الف (۶۵۰ - ۴۰۰) (ب) ۴۰۰، ج (محدوده ۱، د) قیمت ۴۰۰ ریال
- (۲) الف (۴۰۰ - ۶۵۰) (ب) ۸۰۰، ج (محدوده ۱، د) قیمت ۸۰۰ ریال
- (۳) الف (۶۵۰ - ۴۰۰) (ب) ۴۰۰، ج (محدوده ۲، د) قیمت ۴۰۰ ریال
- (۴) الف (۴۰۰ - ۶۵۰) (ب) ۳۰۰، ج (محدوده ۲، د) قیمت ۸۰۰ ریال

۸۴- نمودار زیر مربوط به عرضه و تقاضای کالایی خاص در بازار است؛ با توجه به آن:

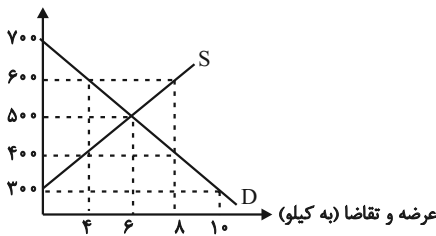
الف) نمودار S نشان‌دهنده رفتار اقتصادی کدام گروه در بازار است و دلیل صعودی بودن آن چیست؟

ب) به ترتیب در قیمت‌های ۶۰۰ تومان و ۳۰۰ تومان، بازار با چه وضعیتی روبه‌رو است؟

- (۱) عرضه‌کنندگان، زیرا میزان عرضه با قیمت رابطه معکوس دارد. (ب) ۴ کیلو کمبود تقاضا - ۱۰ کیلو مازاد عرضه
- (۲) تقاضاکنندگان، زیرا میزان تقاضا با قیمت رابطه مستقیم دارد. (ب) ۸ کیلو مازاد عرضه - ۱۰ کیلو کمبود عرضه
- (۳) تقاضاکنندگان، زیرا میزان تقاضا با قیمت رابطه معکوس دارد. (ب) ۸ کیلو مازاد عرضه - ۱۰ کیلو کمبود تقاضا
- (۴) عرضه‌کنندگان، زیرا میزان عرضه با قیمت رابطه مستقیم دارد. (ب) ۴ کیلو کمبود تقاضا - ۱۰ کیلو مازاد تقاضا

قیمت (به تومان)

۸۵- هر یک از عبارات زیر به ترتیب بیانگر کدام یک از وظایف دولت است؟

الف) وضع و اجرای مجموعه گسترده‌ای از قوانین و مقررات برای خریداران و فروشندگان

ب) تعریف و اجرای حقوق مالکیت

ج) ارائه و تأمین بهداشت و امنیت

د) سرمایه‌گذاری برای احداث جاده و پل

(۱) ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد کالای عمومی

(۲) ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار

(۳) بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی

(۴) بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

۸۶- هر یک از موارد زیر، به ترتیب بیانگر کدام هدف دولت از مالیات‌ستانی است؟

نهایی

الف) مالیاتی که از مردم گرفته می‌شود صرف ارائه خدمات عمومی، ارائه امنیت، دفاع، امور قضایی و آموزش و بهداشت می‌شود.

ب) دولت از افراد پردرآمد جامعه، مالیات بیشتری گرفته و از افراد کم‌توان مالیات نمی‌گیرد.

پ) اخیراً در برخی کشورها به دلیل آثار زیست‌محیطی خطرناک کیسه‌های پلاستیکی، به وضع مالیات بر آن‌ها اقدام شده است.

(۱) کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - افزایش درآمد دولت - کاهش فعالیت‌های نامناسب

(۲) کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب - کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - افزایش درآمد دولت

(۳) افزایش درآمد دولت - کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - کاهش فعالیت‌های نامناسب

(۴) افزایش درآمد دولت - کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب - تشویق فعالیت‌های مطلوب

۸۷- کدام گزینه تفاوت دو مالیات مستقیم و غیرمستقیم را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) در مالیات مستقیم، مقدار مالیات مشخص شده فقط از درآمد شخص اخذ می‌شود؛ ولی مالیات غیرمستقیم از میزان ثروت مالیات‌دهنده دریافت می‌شود.

(۲) مالیات مستقیم برای افزایش درآمد دولت گرفته می‌شود؛ اما هدف مالیات غیرمستقیم کاهش نابرابری است.

(۳) مالیات مستقیم به صورت سالانه و مالیات غیرمستقیم به صورت ماهانه پرداخت می‌شود.

(۴) مالیات مستقیم به عنوان بخشی از درآمد افراد دریافت می‌شود؛ ولی مالیات غیرمستقیم به صورت بخشی از قیمت کالا گرفته می‌شود.

۸۸- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

نهایی

الف) مالیات مستقیم به دو دسته ... و ... تقسیم می شود.

ب) اساس و مبنای مالیات بر دارایی ... است.

ج) مهم ترین نوع مالیات بر دارایی ... و مهم ترین نوع مالیات ... است.

۱) الف) مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد ب) ثروت مؤدی ج) مالیات بر ارث - مالیات بر درآمد اشخاص

۲) الف) مالیات بر درآمد و مالیات بر حقوق ب) درآمد افراد و شرکت ها ج) مالیات بر درآمد اشخاص - مالیات بر ارث

۳) الف) مالیات بر ثروت و مالیات بر دارایی ب) ثروت مؤدی ج) مالیات بر ارث - مالیات بر درآمد دارایی

۴) الف) مالیات بر درآمد حقوق و مالیات بر درآمد املاک ب) درآمد افراد و شرکت ها ج) مالیات بر درآمد اشخاص - مالیات بر درآمد

۸۹- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب بیانگر کدام نوع مالیات است؟

الف) مالیات بر صادرات و واردات

ب) مالیات بر دخانیات

پ) مالیاتی برای جلوگیری از مالیات ستانی مضاعف

ت) مالیات برای دفع پسماند

۱) مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر درآمد - مالیات بر تعرفه های گمرکی

۲) مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی

۳) مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر عوارض گمرکی - مالیات بر مصرف - مالیات بر درآمد

۴) مالیات بر مصرف - مالیات بر درآمد - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر مصرف

۹۰- کدام مورد در خصوص درآمدهای دولت درست است؟

۱) مهم ترین منبع درآمدی دولت در کشور ما، مالیات است.

۲) فروش انواع دارایی ها مثل نفت، می تواند منبع مناسب و بدون نوسانی برای درآمد دولت به شمار آید.

۳) قرض گرفتن از مردم، اگر از راه فروش اوراق مشارکت باشد، یک منبع پایدار درآمدی است.

۴) بهتر است درآمد حاصل از فروش دارایی های تجدیدناپذیر، صرف هزینه های جاری کشور شود.

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود،
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دسترچه سؤال (?)

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراحان

فارسی (۱)	فاطمه جمالی آرانی - محسن فدایی - مرتضی منشاری - الهام محمدی - محمد نورانی
دین و زندگی (۱)	محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشبهتری - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت اله استیری - مجتبی درخشان گرمی - محمد مهدی دغلاوی - عقیل محمدی روش

گزینه گران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری، اعظم رجایی	نازنین حاجیلو سحر محمدزاده	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازنین حاجیلو	محمدصدرا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی، هلیا حسینی نژاد	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۲۰ دقیقه

ادبیات غنایی، ادبیات سفر
و زندگی (سفر به بصره)
درس ۶ تا ۸
مفهمه‌های ۴۶ تا ۶۵

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

۱۰۱- توضیحات کدام واژه صحیح نیست؟

(۱) حَقّه: محفظه کوچکی که دری جداگانه دارد و برای نگهداری اشیای گران بها به کار می‌رود.

(۲) خورجینک: کیسه‌ای که معمولاً از پشم درست می‌کنند و شامل دو جیب است.

(۳) پلاس: گلیمی پشمینه و ستبر که درویشان با خود دارند.

(۴) فرج: گشایش در کار و از میان رفتن غم و رنج

۱۰۲- در کدام گزینه املای همه واژگان صحیح است؟

(۱) لعیمی و کریمی، حیات دل‌ها، غیاس کردن

(۲) قایت و نهایت، عذاب قرض، نوع لهن شعر

(۳) دَلّاک و قِیم، اطلاع از رقعہ، قوکان و بهایم

(۴) مسلخ گرمابه، اسرار حق، سودا و هوس

۱۰۳- واژگان کدام گزینه اهمیت املایی کمتری دارند؟

(۱) عزّ و جل، تقدیر (۲) شوخ، درمک

(۳) کرامت، فضل (۴) مخلص، گمراه

۱۰۴- در کدام گزینه حذف به قرینه لفظی وجود دارد؟

(۱) نیکوخو، بهتر هزار بار از نیکورو.

(۲) بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان.

(۳) مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع.

(۴) شیخ گفت: «ای درویش، ما موشی در حَقّه به تو دادیم.»

۱۰۵- نقش «ضمیر متصل» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) وقتی دل سودایی، می‌رفت به بستان‌ها

بی‌خویشتم کردی، بوی گل و ریحان‌ها

(۲) هر آن‌که جانب اهل وفا نگه دارد

خداش در همه حال از بلا نگه دارد

(۳) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای

فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد

(۴) من ز دست تو خویشتم بکشم

تا تو دستم به خون نیالایی

۱۰۶- در کدام بیت آرایه‌های «ایهام تناسب، استعاره، مراعات‌نظیر، تشخیص» تماماً وجود دارد؟

(۱) صبا بر سر آن زلف از دل مرا بینی	ز روی لطف بگویی که جا نگه دارد
(۲) ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست	در حضرت کریم تمنا چه حاجت است
(۳) دوران روزگار به ما بگذرد بسی	گاهی شود بهار، دگر گه خزان شود
(۴) دوش مرغی به صبح می‌نالید	عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش

۱۰۷- در کدام گزینه «سجع» نمی‌یابید؟

- (۱) قصه‌ی حال یوسف را نیکو نه از حُسنِ صورت او گفت، بلکه از حُسنِ سیرت او گفت.
- (۲) مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او پاک کنند.
- (۳) از بهر آن که در مقابله‌ی جفا، وفا کرد و در مقابله‌ی زشتی، آشتی کرد.
- (۴) از روی نیکوش حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد.

۱۰۸- واژه «دوش» در کدام بیت «ایهام» دارد؟

(۱) دوش مرغی به صبح می‌نالید	عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
(۲) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما	چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
(۳) تا مگر هم‌چو صبا باز به کوی تو رسم	حاصلم دوش به‌جز ناله‌ی شبگیر نبود
(۴) آن سیل که دوش تا کمر بود	امشب بگذشت خواهد از دوش

۱۰۹- کدام بیت با عبارت زیر، مفهوم مشترک ندارد؟

گفت: «بلبلان را دیدم که به نالش درآمده بودند از درخت و کبکان از کوه و بهایم از بیشه؛ اندیشه کردم که مروت نباشد همه در

تسبیح و من به غفلت، خفته.»

(۱) من ذکر تو از مرغ و چمن می‌شنوم	وز لاله و سنبل و سمن می‌شنوم
(۲) همه تسبیح‌گویانند اگر ماه است اگر ماهی	ولیکن عقل استاد است او مشروح‌تر گوید
(۳) گفتم این شرط آدمیت نیست	مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش
(۴) سعدیا عشق نیامیزد و شهوت با هم	پیش تسبیح ملائک نرود دیو رجیم

۱۱۰- بیت «دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار، دگر گه خزان شود» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

(۱) به زیر دامن حسنت نهفته است هنوز	خطی که گرد گلت صد بهار از آن پیداست
(۲) سازگاری چرخ را با من نبود از راه لطف	چند روزی بهر ویرانی مرا آباد داشت
(۳) بی‌محبت مگذران عمر عزیز خویش را	در بهاران عندلیب و در خزان پروانه باش
(۴) روزگار زندگانی را به غفلت مگذران	در بهاران مست و در فصل خزان دیوانه شو

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۱- با توجه به دو عبارت زیر، کدام دو واژه معنای مشترکی دارند؟

الف) پس چون در او این چندین اندوه و طرب بود، در نهاد خود شگفت و عجب بود.

ب) هم فرقت بود و هم وصلت؛ هم محنت بود، هم شادی؛ هم راحت بود، هم آفت.

- (۱) اندوه و محنت (۲) فرقت و شگفت (۳) طرب و وصلت (۴) اندوه و آفت

۱۱۲- در کدام گزینه املای انتخاب‌شده صحیح نیست؟

(۱) گفتم اکنون ما را که در حمام (گزارد- گذارد)؟

(۲) حسنت به اتفاق (ملاحت- ملاهت) جهان گرفت

(۳) تا عهد تو درستم عهد همه بشکستم

(۴) تا (خوار- خار) غم عشقت آویخته در دامن

۱۱۳- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) نوع و زمان فعل مشخص‌شده در عبارت «بتوانی که سیرت خود را چون سیرت او گردانی...»

ب) معنای فعل «شدیم» در عبارت «به مجلس وزیر شدیم...»

ج) هسته در گروه اسمی «این نیکوترین قصه قرآن...»

د) نقش «شخصی» در عبارت «ادبیات غنایی، عواطف شخصی را با زبانی نرم و لطیف بیان می‌کند...»

(۱) ماضی استمراری / گشتیم / این / مضاف‌الیه (۲) مضارع التزامی / رفتیم / قرآن / مفعول

(۳) مضارع التزامی / رفتیم / قصه / صفت (۴) ماضی ساده / گشتیم / نیکوترین / مفعول

۱۱۴- با توجه به عبارت زیر، کدام گزینه صحیح نیست؟

«بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ در بهشت از هزارگونه نعمت است و در قرآن از هزارگونه پند و حکمت است.»

(۱) واژه دوتلفظی دارد. (۲) واژه‌های مشخص‌شده («قرآن» و «نعمت») هم‌نقش هستند.

(۳) چهار جمله وجود دارد. (۴) «جاودان» مضاف‌الیه است.

۱۱۵- نوع پسوند «-ک» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) عروسک زیبا (۲) خورجینک پشمی (۳) درمک سیاه (۴) اردک زشت

۱۱۶- آرایه انتخاب شده در کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) گفتم این شرط آدمیت نیست
مرغ، تسبیح گوی و من خاموش (تشخیص، تشبیه)
- (۲) وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها
بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها (مجاز، حس آمیزی)
- (۳) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد
گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید (جناس، تشبیه)
- (۴) لاله دیدم، روی زیبای توام آمد به یاد
شعله دیدم، سرکشی های توام آمد به یاد (حس آمیزی، تشبیه)

۱۱۷- با توجه به ابیات زیر، «مشبه» در کدام گزینه آمده است؟

- الف) گوش کن پند، ای پسر، وز بهر دنیا غم مخور
گفتمت چون در حدیثی گر توانی داشت هوش
- ب) ای صبح دم، ببین که کجا می فرستمت
نزدیک آفتاب وفا می فرستمت

- (۱) آفتاب، دنیا (۲) حدیثی، وفا (۳) صبح دم، در (۴) در، آفتاب

۱۱۸- از بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید/ چون عشق حرم باشد سهل است بیابان ها» کدام مفهوم برداشت نمی شود؟

- (۱) تحمل رنج برای رسیدن به مقصود
(۲) بی ارزشی بیابان ها در برابر ارزشمندی عشق
- (۳) از دشواری ها استقبال کردن
(۴) مقدس بودن عشق

۱۱۹- با توجه به جدول زیر، مفهوم مناسب هر بیت در کدام گزینه نادرست آمده است؟

مفاهیم	ابیات
۱- پایداری عاشق	الف) چو یار نیست به تسکین خلق نتوان زیست/ که دوستان اگر دم دل دهند، جان ندهند
۲- سختی های راه عشق	ب) تعلیم زاره گیر در امر معاش/ نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش
۳- تلاش دوسویه	ج) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان/ نگاه دار سر رشته تا نگه دارد
۴- بخشنده گی	د) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی/ ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد

- (۱) الف: ۲ (۲) ب: ۴ (۳) د: ۱ (۴) ج: ۳

۱۲۰- عبارت «الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ» بیان کننده کدام صفت است؟

- (۱) امیدواری (۲) شکیبایی (۳) بخشنده گی (۴) چیرگی

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۱)

تفکر و اندیشه

آینده (روشن، منزلگاه بعد

درس ۵ و ۶

صفحه‌های ۴۷ تا ۴۸

۱۲۱- براساس آیه ۵ سورة قیامت، علت انکار معاد توسط انسان چیست و یکی از انگیزه‌های انکار معاد که در

قرآن کریم نیز به آن اشاره گردیده، کدام است؟

(۱) بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند. - فراموش کردن خلقت نخستین

(۲) تا با بهانه‌جویی و دلایل بی‌اساس، خود را از مسئولیت‌هایی که خداوند بردوشش گذاشته، دور کند. - فراموش کردن خلقت نخستین

(۳) تا با بهانه‌جویی و دلایل بی‌اساس، خود را از مسئولیت‌هایی که خداوند بردوشش گذاشته، دور کند - نشناختن قدرت خدا

(۴) بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند. - نشناختن قدرت خدا

۱۲۲- اگر معتقد باشیم یکی از ویژگی‌های عالم برزخ «تداوم ارتباط عالم برزخ با دنیاست»، به مفاد کدام آیه اشاره کرده‌ایم؟

(۱) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ»

(۲) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا»

(۳) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ»

(۴) «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ»

۱۲۳- از کدام عبارت قرآنی می‌توان مرحله برزخ که قبل از قیامت است را استنباط کرد؟

(۱) «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ» (۲) «وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا»

(۳) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَ بَيْنَكُمْ» (۴) «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»

۱۲۴- از دقت و توجه در کدام موارد، امکان معاد فهمیده می‌شود؟

(۱) گرایش به بقا و جاودانگی - پیدایش نخستین انسان در آغاز خلقت

(۲) گرایش به بقا و جاودانگی - مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی

(۳) پاداش اعمالی مانند شهادت - مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی

(۴) ماجرای عزیر نبی (ع) - فرا رسیدن بهار در طبیعت پس از گذر از زمستان

۱۲۵- از ترجمه آیه شریفه «برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده

را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او بر هر خلقتی داناست» کدام مورد مستفاد می‌گردد؟

(۱) ضرورت آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در آخرت براساس حکمت الهی است.

(۲) جریان همیشگی تبدیل زندگی به مرگ و بالعکس در طبیعت، نشان‌دهنده رستاخیز و قیامت است.

(۳) توانایی خداوند در خلق و آفرینش آغازین و زنده کردن دوباره انسان، مشهود است.

(۴) زنده شدن مجدد انسان‌ها در برزخ، نشان‌دهنده قدرت و علم الهی است.

۱۲۶- وجود تمایلات و گرایش‌های مختلف در وجود انسان، پاسخ کدام سؤال را برای او روشن می‌سازد؟

(۱) «افَحْسَبْتُمْ اَنْمَّا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنْكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

(۲) «هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰی وَاَلْبَصِيْرُ اَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَاَلنُّوْرُ»

(۳) «اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»

(۴) «اَمْ نَجْعَلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ كَالْمُفْسِدِيْنَ فِى الْاَرْضِ»

۱۲۷- اعتقاد به تأثیرگذاری اعمال دیگران در سرنوشت انسان، پیامد اعتقاد به کدام یک از نشانه‌های وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیاست و

مصدق آن چیست؟

(۱) بسته‌نشدن پرونده اعمال - نماز و روزه

(۲) دریافت پاداش خیرات بازماندگان - نماز و روزه

(۳) بسته‌نشدن پرونده اعمال - صدقه دادن و طلب مغفرت

(۴) دریافت پاداش خیرات بازماندگان - صدقه دادن و طلب مغفرت

۱۲۸- در قرآن کریم بعد از کدام موضوع، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است و عاقل‌ترین و راستگوترین مردمان در طول

تاریخ چه کسانی بوده‌اند؟

(۱) یکتاپرستی - پیامبران

(۲) نبوت - شهیدان و صدیقین

(۳) یکتاپرستی - شهیدان و صدیقین

(۴) نبوت - پیامبران

۱۲۹- زمانی که مجاهدی در راه خدا به شهادت می‌رسد، چه اتفاقی برای او می‌افتد؟

(۱) ارتباطش با دنیا به‌طور کامل قطع می‌شود.

(۲) به‌صورت مستقیم وارد جهان آخرت می‌شود.

(۳) مرحله دیگری به نام برزخ در انتظار اوست.

(۴) به‌صورت غیرمستقیم وارد قیامت می‌شود.

۱۳۰- با توجه به آیات سوره مبارکه واقعه، دوزخیان در حالی که در دنیا مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان اصرار می‌کردند، چه می‌گفتند؟

(۱) «گروهی از ما می‌میریم و گروهی زنده می‌شویم و ما را گذر روزگار نابود می‌کند.»

(۲) «پروردگارا ما را بازگردانید، باشد که عمل صالح انجام دهیم و گناه نکنیم.»

(۳) «زندگی و حیات ما چیزی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.»

(۴) «هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟»

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Wonders of Creation
(Get Ready, ...,
Listening and Speaking)

درس ۲

صفحه‌های ۴۳ تا ۵۹

131- A: How cold it is today!

B: I think it is ... day of the year.

- 1) coldest 2) very cold 3) the coldest 4) colder

132- Mr. Drogba is not a ... painter, but I think we need a ... one to paint this room.

- 1) worse - best 2) bad - better 3) better - best 4) good - better

133- Doing your homework can take ... you think, especially if you want to do it well.

- 1) more than time 2) time more 3) more time than 4) more time

134- Water is very important for life and is often found in ... form in rivers and lakes.

- 1) drop 2) observatory 3) heart 4) liquid

135- Tomorrow, James will take a/an ... exam to show his speaking skills in Russian.

- 1) brave 2) oral 3) powerful 4) strange

136- A healthy diet and daily exercise can help the body better ... itself against microbes that can cause disease.

- 1) collect 2) save 3) defend 4) carry

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A long time ago, people believed that the Earth was the center of everything. They thought that everything, like the Sun, stars, and planets, moved around the Earth. This idea seemed to be right, but it didn't really explain how the planets moved in the sky. Then, a smart scientist named Nicolas Copernicus came along. He had a new idea: He said that the Earth and all the other planets actually go around the Sun. This was a big change in how people thought about space, and it helped explain things better.

After Copernicus, other scientists like Galileo, Kepler, and Newton started to study his ideas more. They helped people understand how the planets move and why the Earth orbits the Sun. Copernicus showed that the Earth is just one of many planets that travel around the Sun. What's really interesting is that Copernicus discovered all this mostly using math. He didn't have the powerful telescopes we have today, but he still made important discoveries.

In 1543, Copernicus published a book about his ideas, and sadly, he died that same year. At first, many people didn't believe what he said. But later on, more and more people realized that he was right. His ideas changed how we understand our Solar System forever.

137- The passage is mainly about

- 1) Copernicus' ideas about the Earth 2) the Sun, stars, and planets
3) the planets that go round the Earth 4) the powerful telescopes scientists use

138- Many years ago, people believed that

- 1) the Sun was the center of everything
2) the Earth was the most important planet in the sky
3) the Earth was just one of many planets
4) all planets moved around the Sun

139- The underlined word "his" in paragraph 2 refers to

- 1) Copernicus 2) Galileo 3) Kepler 4) Newton

140- Which of the following is NOT correct about Copernicus?

- 1) He believed that the Sun was the center of our Solar System.
2) He discovered that the Earth and other planets orbit the Sun.
3) He published his ideas in a book in 1543.
4) He used modern telescopes to make his discoveries.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۳۰ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی، مهبد باقری، مرجان جهان‌بانی، آرمان احمدی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

- ۲۵۱- با حروف «ف ق» و با همهی حروف به هم ریخته ی کدام گزینه، واژه‌ای به معنای «پیروزی، مدد کردن بخت، فراهم شدن اسباب کار» ساخته می‌شود؟
- (۱) ت و ی
(۲) ا ت و
(۳) پ و ی
(۴) ا پ و
- ۲۵۲- با همهی حروف به هم ریخته ی «ا پ د ش ع ق م و ه ی» می‌توان دو واژه ساخت به معنای ...
- (۱) سانحه
(۲) تمدید
(۳) رابطه
(۴) تکذیب

* بر اساس متن زیر برگرفته از کتاب «درآمدی بر کشاکش غزالی و اسماعیلیان» به پنج پرسش بعدی پاسخ دهید.

حضور و ظهور شهاب‌الدین یحیی سهروردی و مکتب فلسفی‌اش، مشهور به «اشراق» را می‌توان واکنش شرقی عالم اسلام دانست نسبت به آراء خردستیز و اندیشه‌سوز امام محمد غزالی. البته این واکنش در برخی زمینه‌ها پیشینه‌ای دارد که به آراء عین‌القضات همدانی و ابوالبرکات بغدادی نیز راه می‌برد، در عین حال اکنون آشکار شده که امام محمد غزالی نظریه‌پرداز مشهور، مشروعیت‌بخش خلافت عباسی است و در ستیز با اصول مسلم فرض‌شده‌ی فلسفی نزد خردگرایان «گنوستیک» ایرانی اسلامی. بنابراین پُربیراه نخواهد بود اگر در آثار فلسفی سهروردی که در تقابل با آموزه‌های غزالی طرح می‌شوند، در جست‌وجوی آیین سیاسی ویژه‌ای نیز باشیم که بتوان صفت اشراقی را به آن اطلاق کرد و پر واضح است که تنها با بررسی نوشته‌های سهروردی در افق آئینه‌های سیاسی جریان گنوستیسیسم ایرانی اسلامی است که این میسر خواهد شد.

آیین سیاسی اشراقی در واقع نظامی است ترکیبی که عناصر بنیادین آن از برخی انگاره‌های موجود در آموزه‌های سیاسی ایرانی و اسلامی و گنوستیک اخذ شده‌اند، انگاره‌هایی که عبارت باشند از:

۱. نظریه‌ی بنیاد نبوت در اسلام شرقی دجله‌ای، یعنی انکار نبوت اسرائیلی و تأکید بر اعلم ناس و انسان کامل بودن نماینده‌ی خدا در میان مردم.
 ۲. اعتقادات اسلامی در باب معجزات و کرامات انبیا و اولیا.
 ۳. باورهای باستانی ایرانی درباره‌ی فره‌ی پادشاهانی که صاحب نیرنگند، همانند فریدون و کیخسرو.
 ۴. سنت کهن ایرانی در باب وزیران و مشاوران خردمندی که حکمت خود را در خدمت پادشاهان قرار می‌دهند و بیشترشان جان خود را نیز بر سر همین خدمت به گسترش عدالت می‌نهند، وزیرانی چون بزرگمهر و مشاورانی چون ابن‌مقفع، که نمونه‌هایی درخور از اینان هستند.
 ۵. سنت اشراق هندو ایرانی مبنی بر این‌که به هر کس طلب علم کند و به حکمت متعالی دست یابد فره‌ی ایزدی داده خواهد شد.
 ۶. آموزه‌ی گنوستیک دوام فیض الهی مبنی بر تهی‌نداشتن عالم وجود از حجت خداوندی در مقام رئیس مدینه.
 ۷. باور به لزوم برخورداری رئیس مدینه از حکمت و عصمت یا همان فره‌ی ایزدی و غیرفاضله‌خواندن حکومت عاری از چنین حجتی و ناروا دانستن همکاری با چنین حکومتی.
- این گونه است که درمی‌یابیم آیین سیاسی اشراقی یک‌سر از خود به وجود نیامده است، همچون هر آیین سیاسی دیگری. و ریشه‌های نظری آن را در متون فلسفه‌ی ایرانی و اسلامی می‌توان بازجست، به‌ویژه در متون مربوط به فلسفه‌ی سیاسی ایرانی اسلامی، آن گونه که در آثار فارابی طرح شده و نیز در کتاب‌هایی مانند کیمیای سعادت ابو‌حامد غزالی. به نظر برخی محققان سهروردی بی‌گمان کتاب‌هایی چون نصیحة‌الملوک غزالی، قابوس‌نامه‌ی وشمگیر و سیاست‌نامه‌ی خواجه نظام‌الملک که آیین پادشاهی ایران را نمونه دانسته، از سیاست و آداب ایشان یاد کرده و این‌گونه در بینش سیاسی سهروردی عمیقاً موثر افتاده‌اند، می‌شناخته‌است. چه آنجا که از مسئله مشروعیت برخی از پادشاهان کهن مانند فریدون و کیخسرو سخن می‌گوید، میان آرای او و نظریات اینان شباهت بسیار می‌یابیم.

۲۵۳- واژه‌ی «نیرنگ» طبق متن بالا ...

- (۱) به معنای «فریب مردم» و عامل دوری از خداست.
(۲) بار معنایی منفی ندارد.
(۳) به معنای «خیانت در قدرت» نزدیک است.
(۴) ویژه‌ی افرادی است که قدرت سیاسی ندارند.

۲۵۴- کدام عبارت از متن برمی آید؟

- (۱) پیروان آیین سیاسی سهروردی همچون پیروان آیین سیاسی غزالی علی‌رغم خلق‌الساعه بودن این نظریه‌ها، آن‌ها را شایسته‌ی تبعیت دانسته‌اند.
- (۲) گرایش سهروردی به خردگرایی گنوستیک ایرانی، بیش از غزالی و سازگاری غزالی با نوشته‌های عین‌القضات همدانی بیش از سهروردی است.
- (۳) تقابل اندیشه‌های فلسفی سهروردی با غزالی و نیز ورود غزالی به اندیشه‌های سیاسی، کشف و بررسی اندیشه‌های سیاسی سهروردی را ناگزیر می‌کند.

(۴) ابوالبرکات بغدادی بیش از آن‌که الهام‌بخش سهروردی در اندیشه‌های فلسفی‌اش بوده باشد، الهام‌بخش غزالی بوده‌است در اندیشه‌های سیاسی‌اش.

۲۵۵- عبارت زیر، با چندمین انگاره‌ی پیشنهادی متن ارتباط بیشتری دارد؟

- «عجیب است که نوشته‌اند سلیمان در انتهای عمر به بت‌پرستی روی آورده بود. چه‌طور ممکن است پیامبری الهی با آن شأن، چنین کند؟ این ناقض اصول پیامبری است.»
- (۱) انگاره‌ی یک (۲) انگاره‌ی دو
- (۳) انگاره‌ی چهار (۴) انگاره‌ی پنج

۲۵۶- کدام روایت به انگاره‌ی شماره‌ی «۳» بیشتر مربوط است؟

- (۱) فریدون که بر تخت نشست، جهان زیر و زبر شد. آیین زشتی و پلیدی که برترین جایگاه‌ها را به خود گرفته بود، دوباره پست شد و آیین فرزندگان دوباره بر صدر نشست.
- (۲) فریدون سه پسر داشت و هر سه را به یمن فرستاد تا سه دختر پادشاه یمن را برای خود به همسری بگیرند. با مخالفت پادشاه یمن، کار برای فرزندان سخت شد، ولی پادشاه یمن در نهایت تسلیم شد.
- (۳) پس آن‌گاه که سه فرزندش از سفر یمن بازگشتند، خود را به شمایل اژدهایی درآورد و برابر ایشان ایستاد، اما هر سه پسر از آتش سوزان دهان او گریختند. پس او شاد گشت که فرزندان، باهوشند و پرتوان.
- (۴) فریدون جهانش را سه بخش کرد. شرق را به یکی داد و غرب را به یکی و میانه را که خوشترین سرزمین‌ها بود، به کوچکترین فرزندش «ایرج» داد. این سرزمین، «ایران» نامیده شد.

۲۵۷- کدام انگاره با عبارت قَبْلَ الْخَلْقِ وَ مَعَ الْخَلْقِ وَ بَعْدَ الْخَلْقِ ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) انگاره‌ی چهار (۲) انگاره‌ی پنج
- (۳) انگاره‌ی شش (۴) انگاره‌ی هفت

* پرنیان، ترمه، پرستو و یکتا در یک کافه هر کدام در یک سمت یک میز مربعی نشسته‌اند. هر کدام از این افراد لباسی به یکی از رنگ‌های «قرمز، سبز، آبی و زرد» بر تن کرده و یکی از بین «شیرینی، چای، بستنی و قهوه» سفارش داده‌اند. در این باره، تنها می‌دانیم آنان که حرف نخست نامشان یکی است، روبه‌روی یکدیگر نشسته‌اند و آنان که چای و قهوه سفارش داده‌اند کنار همند. همچنین می‌دانیم یکتاست که قرمز پوشیده است. بر این اساس به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- اگر بدانیم کسی که زرد پوشیده است، بستنی سفارش داده و روبه‌روی کسی است که سبز پوشیده است، قطعاً می‌توانیم بگوییم ...

(۱) پرنیان بستنی سفارش داده است. (۲) ترمه آبی پوشیده است.

(۳) پرنیان بستنی سفارش نداده است. (۴) ترمه آبی پوشیده است.

۲۵۹- اگر شخصی که سبز پوشیده، قهوه سفارش داده و بین دو شخصی نشسته باشد که آبی و زرد پوشیده‌اند، یکتا قطعاً ...

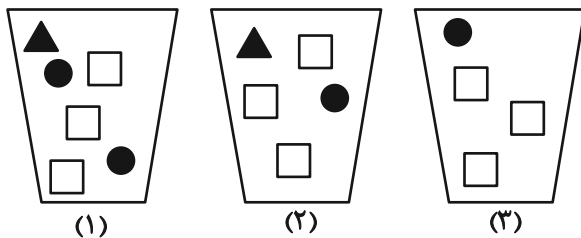
(۱) بستنی سفارش داده است. (۲) بستنی سفارش نداده است.

(۳) چای سفارش داده است. (۴) چای سفارش نداده است.

۲۶۰- سه ظرف با تعدادی مهره متفاوت به شکل زیر داریم، باید با چشم بسته ابتدا یک مهره از ظرف ۱، سپس یک مهره از ظرف ۲ و بعد یک مهره از

ظرف ۳ برداریم و بعد مجازیم دوباره از ظرف ۱ این کار را تکرار کنیم. حداقل چند مهره از ظرف‌ها خارج کنیم تا مطمئن شویم حداقل دو مربع

سفید یکسان متوالی خارج کرده‌ایم؟

(۱) ۹

(۲) ۱۱

(۳) ۱۲

(۴) ۱۴

* در ۶۰۰ لیتر محلول، نسبت ماده «الف» به ماده «ب» سه به پنج و نسبت ماده «ج» به ماده «د»، چهار به پنج است و نسبت ماده «الف» به ماده

«ج» برابر یک است. بر این اساس به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۶۱- حدوداً چند لیتر ماده «الف» در محلول هست؟

(۲) ۱۱۲

(۱) ۱۰۲

(۴) ۱۳۲

(۳) ۱۲۲

۲۶۲- چند لیتر ماده «د» را به محلول اضافه کنیم که نیمی از محلول از این ماده باشد؟

(۲) ۲۹۶

(۱) ۲۱۷

(۴) ۳۱۹

(۳) ۳۱۷

۲۶۳- عدد سن پدربزرگی سه سال پیش بیست و سه برابر سن نوه بزرگش بود و سه سال بعد پانزده برابر سن نوه کوچکش خواهد شد. اگر بدانیم سن نوه بزرگتر اکنون سه برابر سن نوه کوچکتر است. اختلاف سنی این دو نوه چند سال است؟

(۲) ۲

(۱) ۱

(۴) ۴

(۳) ۳

۲۶۴- اگر ۸ کارگر هر کدام با ۶ ساعت کار مجموعاً $\frac{1}{4}$ کار را انجام داده باشند، ۱۲ کارگر هر کدام با چند ساعت کار مجموعاً $\frac{3}{4}$ باقی مانده کار را انجام می دهند؟ کارگرها یکسانند.

(۲) ۱۰

(۱) ۸

(۴) ۱۶

(۳) ۱۲

۲۶۵- در جدول زیر، کدام گزینه را باید به جای دو علامت سؤال (?) قرار داد؟

۷	۹	۷	۲
۴	۸	۴	۰
۵	۷	۴	۲
۷	۶	?	?

(۲)

۶	۹
---	---

(۱)

۴	۴
---	---

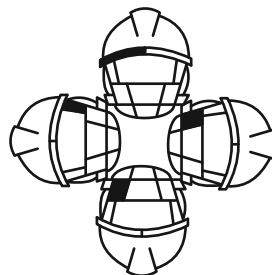
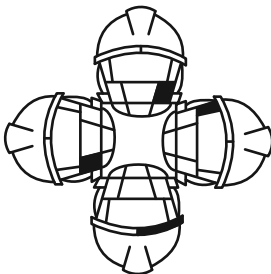
(۴)

۷	۰
---	---

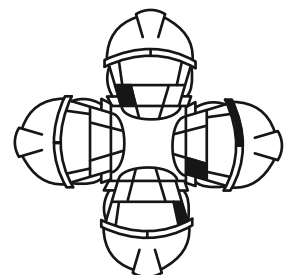
(۳)

۴	۸
---	---

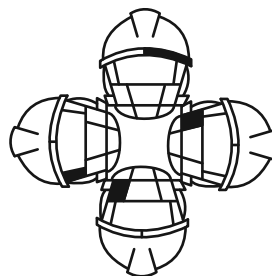
۲۶۶- کدام شکل از دوران شکل زیر به دست می آید؟

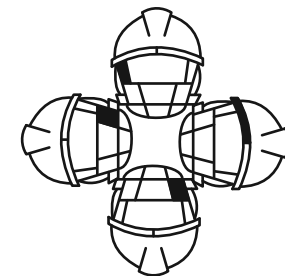
(۲)

(۱)

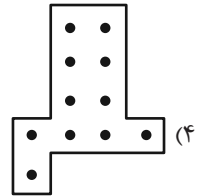
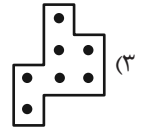
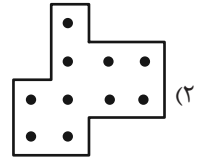
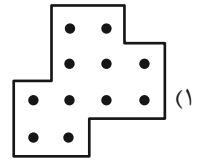
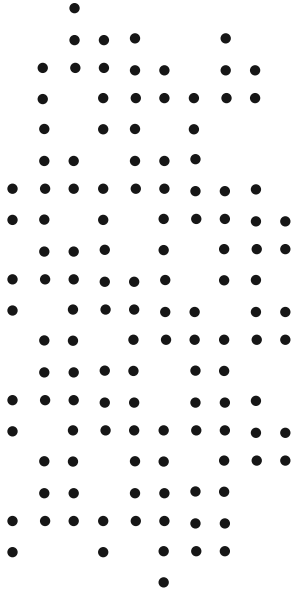

(۴)

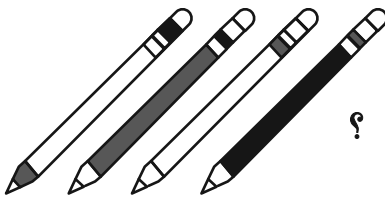

(۳)

۲۶۷- شکل زیر بدون تغییر یا دوران از تکرار کدام گزینه درست شده است؟

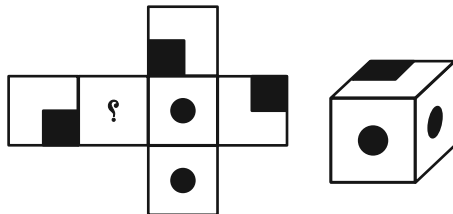

۲۶۸- شکل جایگزین علامت سؤال زیر کدام است؟

۲۶۹- شکل گسترده‌ای به صورت زیر داشتیم که یکی از وجه‌های آن معلوم نبود. از این شکل گسترده مکعبی به شکل زیر ساختیم. درباره

وجه نامعلوم شکل گسترده چه می‌توان گفت؟ دقت کنید پشت برگه کاملاً سفید است.

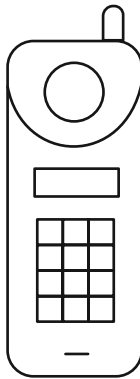
(۱) حتماً شکل بوده است.

(۲) حتماً به شکل بوده است.

(۳) یا به شکل بوده است و یا به شکل .

(۴) به هر شکلی ممکن است بوده باشد.

۲۷۰- شکل زیر از چند مستطیل تشکیل شده است؟

(۱) ۵۸

(۲) ۵۹

(۳) ۶۰

(۴) ۶۱

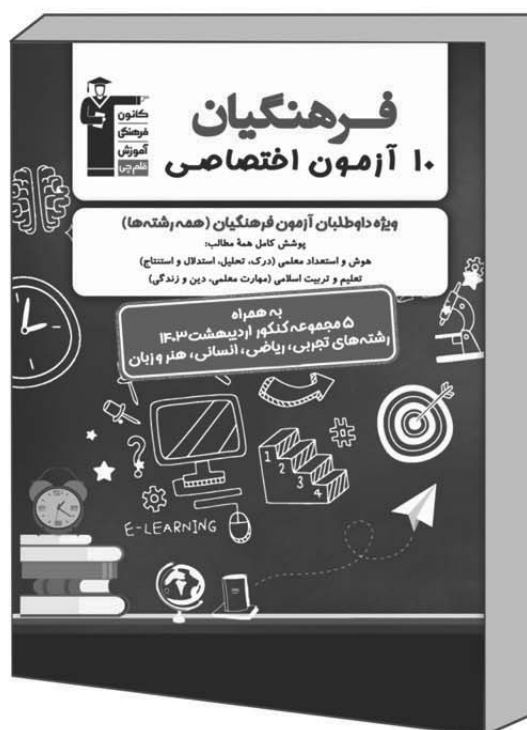
کتاب استعداد تحلیلی هوش غیر کلامی

کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی

کتاب فرهنگیان ۱۰ آزمون اختصاصی

پاسخنامه

دهم انسانی

۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	مهدی اسفندیاری، دانیال آرکیش، محسن جهان‌بخش، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی، زانیار محمدی
ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، سعید کرمی، محمد مالک
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فرهاد منوچهری
عربی، زبان قرآن (۱)	ابوطالب درانی، امیدرضا عاشقی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کرمان‌فرد، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، اقبال مرادی، جواد میربلوکی
منطق	جواد پاکدل، محمد رضایی‌بقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی، محمد قاسمی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌اللهی، آرش کتاب‌فروش‌بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سید عارف خیبری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	حسن اصحابی	حسن اصحابی	الهام محمدی	فاطمه جمالی، امیررضا کرمی‌پور سید عارف خیبری، امیرمحمد قلعه‌کاهی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، ملیکا ذاکری	زهرآ زارع، زهرا قصری زهرآ آزاد، امیررضا کرمی‌پور	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	ساغر اسفهبودی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرآ دامیار	زهرآ دامیار	فاطمه عزیزی	امیررضا کرمی‌پور	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد	سمیرا معروف، امیرمحمد قلعه‌کاهی ملیکا ذاکری	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرضیه محمدی، محمدعلی یوسفی	تینا شمسی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرآ دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرآ تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(مفسر میوان بفس)

تابع f به صورت زیر است:

$$f(x) = 2x^3 - 1$$

$$x = -2 \Rightarrow f(-2) = 2(-2)^3 - 1 = -17$$

$$x = 0 \Rightarrow f(0) = 2(0)^3 - 1 = -1$$

$$x = 1 \Rightarrow f(1) = 2(1)^3 - 1 = 1$$

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = 2(2)^3 - 1 = 15$$

اختلاف بزرگترین و کوچکترین عضو مقادیر وابسته برابر است با:

$$15 - (-17) = 15 + 17 = 32$$

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۶)

۲- گزینه «۱»

(مفسر رضا رستم‌نژاد)

با توجه به تعریف تابع به بررسی عبارت‌ها می‌پردازیم:

الف) هر شخصی دارای یک شماره ملی مشخص و منحصر به فرد است، پس این گزینه معرف یک تابع است.

ب) هر شهری در ایران ممکن است چندین سوغاتی داشته باشد، پس به ازای یک شهر چندین سوغاتی خواهیم داشت که با تعریف تابع در تناقض است.

پ) هر فردی در یک زمان مشخص فقط می‌تواند یک وزن مخصوص داشته باشد، پس با توجه به تعریف تابع این گزینه نیز معرف یک تابع خواهد بود.

ت و ث) چون به ازای یک ورودی ($x=2$) دو خروجی متفاوت داریم، پس این دو رابطه نیز تابع نخواهند بود.

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۶)

۳- گزینه «۳»

(مفسر اسفندیاری)

$$\begin{cases} (3, 2a-1) \\ (3, 3) \end{cases} \Rightarrow 2a-1=3 \Rightarrow 2a=4 \Rightarrow a=2$$

$$\begin{cases} (1, b^2-1) \\ (1, 8) \end{cases} \Rightarrow b^2-1=8 \Rightarrow b^2=9 \Rightarrow b=\pm 3$$

رابطه f به ازای $b=3$ تابع نمی‌شود و فقط $b=-3$ قابل قبول است.

$$-ax^2 - bx + 1 = 0 \xrightarrow{\substack{a=2 \\ b=-3}} -2x^2 + 3x + 1 = 0$$

$$S = \frac{\text{قرینه ضرب } x}{\text{ضرب } x^2} = \frac{3}{2}$$

(مفهوم تابع، صفحه ۴۹)

۴- گزینه «۲»

(مفسر رضا رستم‌نژاد)

با توجه به تعریف تابع، یک تابع از مجموعه A به مجموعه B رابطه‌ای بین این دو مجموعه است که در آن به هر عضو از A دقیقاً یک عضو از B نظیر شود. چون از عدد ۲ در نمودار پیکانی، دو پیکان خارج شده است، پس باید مقداری که این پیکان‌ها از ۲ به آن‌ها وارد می‌شوند یکسان و برابر باشند تا نمودار پیکانی تابع باشد، لذا:

$$m-1=3 \Rightarrow m=4$$

حال به ازای $m=4$ مقدار $m-7$ در مجموعه اول برابر ۳- می‌شود، بنابراین دو عضو ۳- در مجموعه اول وجود خواهد داشت، در نتیجه عضوهای متناظر آن‌ها در مجموعه دوم هم باید با هم برابر باشند تا نمودار پیکانی تابع باشد:

$$n+1=2 \Rightarrow n=1$$

در نتیجه مقدار $m-2n$ را می‌توان محاسبه کرد:

$$m-2n = 4 - 2(1) = 2$$

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۵- گزینه «۱»

(دانیال آرکیش)

برای به دست آوردن ضابطه تابع اگر عدد حقیقی را x در نظر بگیریم:

$$\text{مربع آن عدد: } x^2 \leftarrow \text{برابر مربع: } 5x^2 \leftarrow \text{به علاوه } 1: 5x^2 + 1$$

$$f(x) = 5x^2 + 1$$

$$f(2) = 5(2)^2 + 1 = 21, f(-1) = 5(-1)^2 + 1 = 6 \Rightarrow f(2) + f(-1) = 21 + 6 = 27$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۶- گزینه «۳»

(مسعود عباسی)

در نمودار مختصاتی برای به دست آوردن دامنه (D) و برد (R) یک تابع کافی است تصویر نقاط نمودار را به ترتیب بر محور Xها و Yها محاسبه کنیم، بنابراین:

$$\begin{cases} D: x \geq -3 \\ R: y \leq 3 \end{cases} \quad \text{گزینه «۱»:}$$

$$\begin{cases} D: R - \{0\} \\ R: y \leq 0 \end{cases} \quad \text{گزینه «۲»:}$$

$$\begin{cases} D: x < 0 - \{-1\} \\ R: y < 0 - \{-1\} \end{cases} \quad \text{گزینه «۳»:}$$

$$\begin{cases} D: R - \{-1, 1\} \\ R: y \geq 0 - \{1\} \end{cases} \quad \text{گزینه «۴»:}$$

(ضابطه یبری تابع، صفحه های ۵۰ تا ۵۵)

۷- گزینه «۴»

(مسعود عباسی)

از نمودار داده شده مقادیر را به دست می آوریم و در کسر داده شده جایگذاری می کنیم:

$$\left. \begin{aligned} f(-2) &= 1, f(1) = 1 \\ f(3) &= 0, f(2) = 1 \\ f(4) &= -1 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{1 \times 1 + 2 \times 0}{1 - (1 \times (-1))} = \frac{1 + 0}{1 - (-1)} = \frac{1}{2}$$

(ضابطه یبری تابع، صفحه های ۵۰ تا ۵۵)

۸- گزینه «۲»

(دانیال آرکیش)

$$f(0) = \sqrt{0+1} - \frac{1}{2} = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

$$f\left(-\frac{3}{4}\right) = \sqrt{-\frac{3}{4}+1} - \frac{1}{2} = \sqrt{\frac{1}{4}} - \frac{1}{2} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 0$$

$$f\left(\frac{5}{4}\right) = \sqrt{\frac{5}{4}+1} - \frac{1}{2} = \sqrt{\frac{9}{4}} - \frac{1}{2} = \frac{3}{2} - \frac{1}{2} = 1$$

$$f(3) = \sqrt{3+1} - \frac{1}{2} = \sqrt{4} - \frac{1}{2} = 2 - \frac{1}{2} = \frac{3}{2}$$

$$f \text{ برد } = \left\{ \frac{1}{2}, 0, 1, \frac{3}{2} \right\}$$

فقط ۱ و صفر صحیح هستند.

(ضابطه یبری تابع، صفحه ۵۴)

۹- گزینه «۱»

(زانیار مموری)

$$f(x) = -4 \Rightarrow x^2 - 5x = -4 \Rightarrow x^2 - 5x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=4 \end{cases}$$

$$f(x) = -6 \Rightarrow x^2 - 5x = -6 \Rightarrow x^2 - 5x + 6 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=3 \end{cases}$$

$$A = \{(1, -4), (4, -4), (2, -6)\} \Rightarrow A \text{ دامنه } = 1 + 4 + 2 = 7$$

$$A = \{(1, -4), (4, -4), (3, -6)\} \Rightarrow A \text{ دامنه } = 1 + 4 + 3 = 8$$

$$A = \{(2, -6), (3, -6), (1, -4)\} \Rightarrow A \text{ دامنه } = 2 + 3 + 1 = 6$$

$$A = \{(2, -6), (3, -6), (4, -4)\} \Rightarrow A \text{ دامنه } = 2 + 3 + 4 = 9$$

پس مجموع اعضای دامنه، نمی تواند ۵ باشد.

(ضابطه یبری تابع، صفحه ۵۱)

۱۰- گزینه «۴»

(زانیار مموری)

با توجه به ضابطه تابع f داریم:

$$x=2 \Rightarrow f(5) = f(2) + 2$$

$$10 = f(2) + 2 \Rightarrow f(2) = 8$$

$$x=-1 \Rightarrow f(2) = f(-1) + 2 \Rightarrow 8 = f(-1) + 2 \Rightarrow f(-1) = 6$$

(ضابطه یبری تابع، صفحه های ۵۳ و ۵۴)

ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۱۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

به‌طور کلی اگر مجموعه A دارای h عضو و مجموعه B دارای k عضو باشد، در این صورت تعداد تابع‌هایی که از مجموعه A به مجموعه B تعریف می‌شود از رابطه k^h به‌دست می‌آید. در این سؤال مجموعه A دارای ۳ عضو و مجموعه B دارای ۴ عضو است، لذا تعداد تابع‌هایی که تعریف می‌شود $m = 4^3 = 64$ تا است.

حال با استدلال مشابه بالا تعداد تابع‌هایی که از B به A تعریف می‌شود برابر $n = 3^4 = 81$ است.

$$\Rightarrow \frac{m}{n} = \frac{64}{81}$$

(مفهوم تابع، صفحه ۴۸)

۱۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

برای این‌که در جدول y تابعی از x باشد، y ‌های متناظر با x ‌های برابر می‌بایست با یکدیگر برابر باشند:

x	۱	۲	۱	۲
y	$a+b$	$a-b$	۳	۵

$$\begin{cases} a+b=3 & (1) \\ a-b=5 & (2) \end{cases}$$

$$a+a=3+5 \Rightarrow 2a=8 \Rightarrow a=4$$

$$\xrightarrow{(1)} 4+b=3 \Rightarrow b=3-4=-1$$

$$a \times b = 4 \times (-1) = -4$$

(مفهوم تابع، صفحه ۴۷)

۱۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

برای این‌که نمودار پیکانی تابع باشد از هر عضو مجموعه اول می‌بایست یک پیکان خارج شود. در نتیجه برای تابع شدن می‌بایست از ۳ پیکان خارج شده از عضو B ، ۲ تا از آن‌ها حذف شده و همچنین از ۲ پیکان خارج شده از عضوهای C و D از هر کدام از آن‌ها یک پیکان حذف شود. پس در مجموع با حذف ۴ پیکان، نمودار به تابع تبدیل می‌شود.

(مفهوم تابع، صفحه ۴۸)

۱۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

نمودار یک رابطه، زمانی تابع است که هر خط موازی محور y ها نمودار تابع را حداکثر در یک نقطه قطع کند. با توجه به نمودار، از سه نقطه A ، B و C که بر روی یک خط عمودی قرار دارند حداقل باید دو نقطه و از سه نقطه D ، E و F نیز حداقل دو نقطه و از دو نقطه G و H نیز حداقل یک نقطه حذف شود تا نمودار رابطه تبدیل به یک تابع شود. با توجه به گزینه‌ها با حذف نقاط A ، C ، D ، F و G نمودار رابطه تبدیل به یک تابع می‌شود.

(مفهوم تابع، صفحه ۴۶)

۱۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

برای این‌که رابطه f تابع باشد، می‌بایست مؤلفه‌های دوم دو زوج مرتب $(1, m^2 + m)$ ، $(1, 2)$ با یکدیگر برابر باشند؛ لذا داریم:

$$f = \{(1, 2), (m, 1), (1, m^2 + m), (m^2 - 2, m + 1)\}$$

$$(1, 2) = (1, m^2 + m) \Rightarrow m^2 + m - 2 = 0 \Rightarrow \text{شرط تابع بودن}$$

$$\Rightarrow (m+2)(m-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m+2=0 \Rightarrow m=-2 \\ m-1=0 \Rightarrow m=1 \end{cases}$$

حال به ازای مقادیر مختلف m رابطه را بررسی می‌کنیم:

$$m = -2$$

$$\Rightarrow f = \{(1, 2), (-2, 1), (1, (-2)^2 + (-2)), ((-2)^2 - 2, -2 + 1)\}$$

(کتاب آبی)

۱۸- گزینه «۳»

با جایگذاری $x=4$ و $x=9$ در ضابطه تابع، مقادیر $f(4)$ و $f(9)$ را می‌یابیم:

$$f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x+1} \Rightarrow \begin{cases} x=4 \Rightarrow f(4) = \frac{\sqrt{4}}{4+1} = \frac{2}{5} \\ x=9 \Rightarrow f(9) = \frac{\sqrt{9}}{9+1} = \frac{3}{10} \end{cases}$$

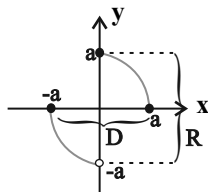
$$f(4) - f(9) = \frac{2}{5} - \frac{3}{10} = \frac{4}{10} - \frac{3}{10} = \frac{1}{10} = 0.1$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۱)

(کتاب آبی)

۱۹- گزینه «۴»

دامنه تابع از تصویر نقاط نمودار روی محور طول‌ها (x ها) و برد آن از تصویر نقاط نمودار روی محور عرض‌ها (y ها) به دست می‌آید.

$$D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid -a \leq x \leq a\}$$

$$R_f = \{y \in \mathbb{R} \mid -a < y \leq a\}$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۲)

(کتاب آبی)

۲۰- گزینه «۲»

برای به دست آوردن ضابطه تابع، اگر عدد حقیقی مورد نظر را x در نظر بگیریم، ریشه سوم آن معادل $\sqrt[3]{x}$ است. پس ضابطه تابع به فرم $f(x) = 2\sqrt[3]{x} - 4$ می‌شود و دامنه، مجموعه اعداد حقیقی؛ است زیرا به ازای هر عدد حقیقی بیان شده است.

$$\begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 2\sqrt[3]{x} - 4 \end{cases}$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۳)

$$\Rightarrow f = \{(1, 2), (-2, 1), (1, 2), (2, -1)\}$$

$$\Rightarrow f = \{(1, 2), (-2, 1), (2, -1)\}$$

رابطه f ، تابع است و با توجه به گزینه‌ها زوج مرتب $(2, 1)$ عضو تابع نیست.

$$m=1 \Rightarrow f = \{(1, 2), (1, 1), (1, 1^2+1), (1^2-2, 1+1)\}$$

$$\Rightarrow f = \{(1, 2), (1, 1), (1, 2), (-1, 2)\}$$

رابطه f ، تابع نیست $\Rightarrow f = \{(1, 2), (1, 1), (-1, 2)\}$

(مفهوم تابع، صفحه ۳۹)

(کتاب آبی)

۱۶- گزینه «۱»

با توجه به جدول زیر داریم:

x	$f(x) = -\sqrt{x+1} - 1$
-1	$f(-1) = -\sqrt{-1+1} - 1 = -1$
$-\frac{3}{4}$	$f(-\frac{3}{4}) = -\sqrt{-\frac{3}{4}+1} - 1 = -\sqrt{\frac{1}{4}} - 1 = -\frac{1}{2} - 1 = -\frac{3}{2}$
0	$f(0) = -\sqrt{0+1} - 1 = -1 - 1 = -2$
8	$f(8) = -\sqrt{8+1} - 1 = -\sqrt{9} - 1 = -3 - 1 = -4$
3	$f(3) = -\sqrt{3+1} - 1 = -\sqrt{4} - 1 = -2 - 1 = -3$

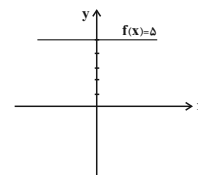
$$R_f = \{-1, -\frac{3}{2}, -2, -4, -3\}$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۱)

(کتاب آبی)

۱۷- گزینه «۲»

با توجه به آن که نمودار تابع $f(x) = 5$ به شکل زیر می‌باشد:

مشاهده می‌شود که به ازای هر مقدار حقیقی روی محور x ها تنها مقدار

$y=5$ حاصل می‌شود. بنابراین دامنه تابع تمام اعداد حقیقی و برد آن

مقدار ۵ می‌باشد.

(ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۳)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه ۳»

(سعید کرمی)

«بامدادی، شادی»: سجع دارند و «شادی و دادی» جناس دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «بمیرم و برنگیرم» سجع مطرف دارند.

گزینه «۲»: «بینم و بوسم» سجع متوازی می‌سازند.

گزینه «۴»: «بی نظیری، بی‌نهایت و بی‌ثباتی» دارای سجع متوازن هستند.

(برج لفظی، ترکیبی)

۲۲- گزینه ۴»

(صالح بهاری)

کلمات «پناهی، راهی» سجع مطرف دارند.

کلمات «افراخت، بینداخت» دارای سجع مطرف هستند.

کلمات «مدد- عدد» دارای سجع متوازی هستند.

(برج لفظی، صفت‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۳- گزینه ۴»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضاد: «دشمن و دوست» / جناس: «بر و سر»

گزینه «۲»: واژه‌آرایی: «حلقه» تکرار شده است. / کنایه: «حلقه به‌گوش

بودن» به معنای خدمت‌گزار و مطیع بودن است.

گزینه «۳»: واج‌آرایی: «مصوت (و)» / سجع: «فرسود، نگشود و بود»

گزینه «۴»: فاقد سجع / تشبیه: «تشبیه رخساره معشوق به ماه کامل» و

«تشبیه لب به شکر فروش»

(بیان و برج، ترکیبی)

۲۴- گزینه ۲»

(مهمر مالک)

الف) «شرزه و گرز» سجع متوازی دارند.

ج) «مجنون و بی‌چون» سجع متوازی دارند.

(برج لفظی، صفت‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۵- گزینه ۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دادیم و نگذاریم» سجع مطرف دارند.

گزینه «۲»: «اسرار و خریدار» سجع مطرف دارند.

گزینه «۳»: «دستگیر و دستیار» سجع متوازی دارند.

گزینه «۴»: «خورده و پریده» سجع مطرف دارند.

سجع متوازی ارزش موسیقایی بیشتری دارد.

(برج لفظی، صفت‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۶- گزینه ۳»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

سه واج «ه»، «و»، «ی» در کلمات «هر»، «نبود»، «میگون» به‌صورت صامت به‌کار رفته است.

(موسیقی شعر، صفت ۴۸)

۲۷- گزینه ۳»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تقطیع درست مصراع: سر / مَس / ا ت / ک / سی / با / شد / کو / خُ د / ا خ / ب / ا رْش / ا نَب / و د

گزینه «۲»: تقطیع درست مصراع: با / زین / ا د / ل / دِ ی / وا / ا ن / زَن / جِ ی / ر / ا ه / ا می / ا بُر / ا ر د

گزینه «۴»: تقطیع درست مصراع: چُن / تِ ی / ر / ا ه / ا می / پَر / ا ر د / ا ز / قُ و / سِ ا ت / ا نَم / ا ج / ا نَم

(موسیقی شعر، صفت‌های ۴۷ و ۴۹)

۲۸- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

تقطیع هر دو مصراع به این صورت است:

غَم	گین	ز	چ	ای	م	گر
-	-	U	U	-	U	-
آن	چَن گ	ن	شَا	ط	سا	
تْ	را	غَو	لِی			
U	-	-	-			
ز	نو	یا	بَد			

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: -- U - U - UU --

گزینه «۳»: -- U --- U - U - U

گزینه «۴»: --- UU ----- UU --

(موسیقی شعر، صفت‌های ۴۷ و ۴۹)

۲۹- گزینه ۱»

(سعید هفتری)

-U/-U/-U/-U

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هجای بلند: شس، فر، زا، گان، کام / مصوت بلند: ا، ا، ا، ا، ا

گزینه «۳»: هجای پایانی همه مصراع‌ها کشیده است و باید بلند به‌شمار آید.

گزینه «۴»: هجاهای کشیده مصراع سوم: تند، شاد / هجاهای کشیده مصراع چهارم: تند، قوت

(موسیقی شعر، صفت ۴۹)

۳۰- گزینه ۲»

(اکرم رسا)

در بیت صورت سوال و گزینه «۲»، شاعر به توصیف پیر شدن خود پرداخته است.

سرم پیر شد (پیر شدن): طی شدن ایام جوانی و بناگوش سفید

(مفهوم ۴، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

- هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

- یکی از مهم‌ترین انتقادهای خودممداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

(پوهان‌های اجتماعی، صفحه ۳۹)

۳۲- گزینه «۳»

(شبهه‌ساز امتحان نهایی دبیرستان پیران دهگلان - ۱۴۰۱)

تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

(پوهان‌های اجتماعی، صفحه ۴۰)

۳۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

تصویر «الف» مربوط به جهان‌های اجتماعی در طول هم (نگاه تک‌خطی) است. در این دیدگاه همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌تراند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

تصویر «ب» مربوط به جهان‌های اجتماعی در عرض هم (نگاه عرضی) است. در این دیدگاه جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به‌وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

(پوهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۳۴- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)

عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس از این جمله‌اند.

(پوهان‌های اجتماعی، صفحه ۴۲)

۳۵- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

تشریح موارد نادرست:

- جهان اساطیری، محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

- جهان طبیعی هیچ‌گونه غایت، معنا و هدفی ندارد و نه زندگی. اهداف دنیوی می‌توانند هدف زندگی انسان در این جهان باشند.

- از آنجایی که گاهی در فرهنگ دنیوی، جهان معنوی در خدمت خواسته‌های دنیوی پذیرفته می‌شود، نمی‌توان گفت در این فرهنگ جهان دیگر به‌طور مطلق انکار می‌شود.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: نادرست - نادرست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست

(پیامدهای پوهان‌های اجتماعی، صفحه ۵۱)

۳۶- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

تشریح عبارت‌ها:

الف) در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل «قفس آهنین»، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند.

ب) در جهان متجدد عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشراند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند. (تقدس‌زدایی)

ج) جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود. (زوال عقلانیت ذاتی)

د) در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند. این علوم با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و ... و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد. (گسترش عقلانیت ابزاری)

(پیامدهای پوهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳۷- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

(پیامدهای پوهان‌های اجتماعی، صفحه ۴۷)

۳۸- گزینه «۱»

(شبهه‌ساز امتحان نهایی دبیرستان فاطمه الزهرا سراوان - ۱۴۰۲)

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

(ارزیابی پوهان‌های اجتماعی، صفحه ۶۱)

۳۹- گزینه «۳»

(فرهاد منوچهری)

تشریح گزینه نادرست:

گزینه «۳»: به مجموعه اهداف و ارزش‌هایی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، «آرمان اجتماعی» می‌گویند. ارزش‌هایی که اعضای جهان اجتماعی به آن‌ها رسیده‌اند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازند.

(ارزیابی پوهان‌های اجتماعی، صفحه ۵۶)

۴۰- گزینه «۴»

(فرهاد منوچهری)

تشریح موارد نادرست:

- استکبارستیزی، درون قلمرو واقعی جهان اجتماعی قرار دارد.

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را باید در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.

(ارزیابی پوهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه ۱

(افشین کرمیان‌فرد)

«يُؤَكِّدُ الْقُرْآنُ»: قرآن تأکید می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «حَرْيَّةُ العقيدة»: آزادی عقیده (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «علينا»: بر ما واجب است (رد گزینه ۴) / «أَنْ نَحْتَرِمَ»: که احترام بگذاریم (رد گزینه ۴) / «كُلَّ المسلمين»: همهٔ مسلمانان (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه، صفحه ۵۲)

۴۲- گزینه ۴

(ابوطالب درانی)

«لا يجوزُ في الإسلام»: در اسلام جایز نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «نقاط الخلاف»: نقاط اختلاف (رد گزینه ۲) / «التفرقة»: تفرقه (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «هو عميل العدو»: او مزدور دشمن است (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۴۳- گزینه ۱

(مرتضی کاظم‌شیروری)

«الرياح»: باده‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تثيرُ»: برمی‌انگیزند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «غيمة سوداء عظيمة»: ابر سیاه بزرگی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ثم»: سپس (رد گزینه ۳) / «يحدث مطرٌ شديدٌ»: باران شدیدی اتفاق می‌افتد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لِمُدَّة ثلاث ساعاتٍ»: به مدت سه ساعت (رد گزینه ۳) / «تصبح الأرضُ»: زمین ... می‌شود (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مفروشةٌ»: پوشیده (رد گزینه ۳) / «بالأسماك»: از ماهیان

(ترجمه، صفحه ۳۲)

۴۴- گزینه ۲

(ابوطالب درانی)

«من يزرع العدوان»: هر کس دشمنی بکارد / «يحصد الخسران»: زیان درو می‌کند

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ترجمه صحیح: «مردم خفته‌اند، پس هرگاه بмирند، بیدار شوند.»
گزینه ۳: «ترجمه صحیح: «دانش‌آموزان در سفرشان، فیلمی از سقوط ماهیان دیدند.»

گزینه ۴: «ابر در» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه، صفحه ۴۷)

۴۵- گزینه ۴

(مرتضی کاظم‌شیروری)

«دانشمندان دریافته‌اند که»: العلماء وجدوا أن، قد وجد العلماء أن (رد گزینه ۳) / «راز پدیده باران ماهی»: سرّ ظاهرة مطر السمك (رد سایر گزینه‌ها) / «علتش ... بوده است»: كان سببه (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «وقوع یک گردباد شدید»: حدوث إعصار شديد (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(تعريب، صفحه ۳۴)

۴۶- گزینه ۲

(آیرین مصطفی‌زاده)

ترجمه عبارت: «ماهی‌ها فقط در دریاها و اقیانوس‌ها زندگی می‌کنند و انواع مختلفی دارند.»

ماهی‌ها علاوه بر این که در دریاها و اقیانوس‌ها زندگی می‌کنند، در رودها و ... نیز می‌توان آن‌ها را یافت.

(مفهوم، ترکیبی)

۴۷- گزینه ۳

(افشین کرمیان‌فرد)

ترجمه عبارت: «زردآلو: میوه‌ای است که ممکن نیست آن را بخوریم.» (نادرست است.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ترجمه عبارت: «اقیانوس: دریای بزرگ و وسیعی میان قاره‌هاست.»
گزینه ۲: «ترجمه عبارت: «کلاس: مکانی است که دانش‌آموزان در آن درس می‌خوانند.»

گزینه ۴: «ترجمه عبارت: «بسته: آن چه باز نیست، بلکه بسته است.» (واژگان، صفحه ۴۶)

۴۸- گزینه ۲

(مصطفی قریبی‌فرد)

«تَنكسِرُنَ» از باب «انفعال» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «اكتسبنا» از باب «افتعال» است.

گزینه ۳: «انتظري» از باب «افتعال» است.

گزینه ۴: «نستمع» از باب «افتعال» است.

(قواعد - ثلاثی مزید، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۴۹- گزینه ۲

(امیررضا عاشقی)

از خطاب قرار گرفتن «عمال» و ضمیر مخاطب «کم» در «مدیرکم» می‌توان فهمید که فعل «تجمّعوا»: به صورت «امر» آمده است!

ترجمه عبارت: «ای کارگران! دور مدیرتان برای کسب رضایتش جمع شوید!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ترجمه عبارت: «ای دانش‌آموزان! دوستانم همهٔ مباحث را یاد گرفتند!» ← فعل ماضی

گزینه ۳: «ترجمه عبارت: «پدرم، پدر و مادرش را از خردسالی تا بزرگسالی گرامی داشت.» ← فعل ماضی

گزینه ۴: «ترجمه عبارت: «مردم دیروز در خیابان‌ها پراکنده شدند و رهبر را پیروی کردند!» ← هر دو فعل ماضی هستند.

(قواعد - ثلاثی مزید، صفحه‌های ۳۶، ۳۷، ۵۵ و ۵۶)

۵۰- گزینه ۱

(آیرین مصطفی‌زاده)

با توجه به این که فعل «تَجَلَّى» برای «اتّحاد» به کار رفته است، پس یک فعل مذكر است؛ یعنی «تَجَلَّى» فعل ماضی از باب «تَفَعَّلَ» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «تَقَدَّمَ» فعل «جَدَّة» به کار رفته و مؤنث است؛ یعنی «تَقَدَّمَ» فعل مضارع از باب «تَفَعَّلَ» می‌باشد.

گزینه ۳: فعل «تَفَرَّحَ» برای «نجاحات» که جمع غیرانسان و در حکم مفرد مؤنث است به کار رفته، پس این فعل نیز مؤنث است؛ یعنی «تَفَرَّحَ» فعل مضارع از باب «تَفَعَّلَ» می‌باشد.

گزینه ۴: فعل «تَرَتَّنَ» برای «هذه» به کار رفته و مؤنث است؛ یعنی «تَرَتَّنَ» فعل مضارع از باب «تَفَعَّلَ» می‌باشد.

(قواعد - ثلاثی مزید، صفحه‌های ۳۶، ۳۷، ۵۵ و ۵۶)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

رقابت دولت- شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقه آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد.

(یونان و روم، صفحه ۵۲)

۵۲- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۳۸۱)

تمدن میسن به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده‌اند.

(یونان و روم، صفحه ۵۲)

۵۳- گزینه «۴»

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

- سیاست‌های توسعه‌طلبانه جمهوری روم دو پیامد داشت:
(۱) جنگ‌های متعدد و طولانی موجب به قدرت رسیدن نظامیان شده و جمهوری روم بر اثر رقابت سرداران جاه‌طلب دچار جنگ داخلی شد.
(۲) با گسترش قلمرو معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین‌های پهناور از کارایی لازم برخوردار نیستند.
- با وجود به قدرت رسیدن اوکتویان، مجلس سنا همچنان به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند و در انتخاب امپراتور، ایفای نقش کرد.
- انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت روم توسط امپراتور، کنستانتین، زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم کرد نه این که وی به‌طور مستقیم دستور این عمل را داده باشد.

(یونان و روم، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۴- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به تمدن یونان است. - مربوط به تمدن روم است. (نادرست- نادرست)
گزینه «۲»: مربوط به تمدن روم است. - مربوط به تمدن یونان است. (درست- درست)
گزینه «۳»: مربوط به تمدن روم است. - مربوط به تمدن روم است. (درست- نادرست)
گزینه «۴»: مربوط به تمدن یونان است. - مربوط به تمدن یونان است. (نادرست- درست)

(یونان و روم، صفحه‌های ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۸ و ۶۰)

۵۵- گزینه «۴»

(علیرضا آزادی‌زاده)

دوران حکومت آریاییان (۷۰۰ ق.م. تا ۶۵۱ ق.م.):
۱- ماد ۲- هخامنشیان ۳- سلوکیان ۴- اشکانیان ۵- ساسانیان
تمدن ایلام، مربوط به دوران پیش آریایی (۳۰۰۰ ق.م. تا حدود ۷۰۰ ق.م.) است.
سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان به عنوان دوره افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شود.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۲ و ۶۵)

۵۶- گزینه «۴»

(علیرضا آزادی‌زاده)

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به‌نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد.

(د) دلیل مسافرت جهانگردان اروپایی به ایران در دوره صفویه، نوشته‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی بود.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۵۷- گزینه «۲»

(امیرحسین کاروبین)

سگه‌ها از منابع دست اول غیرنوشتاری محسوب می‌شوند. این آثار مادی و دست‌ساخته انسان حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران باستان هستند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۵۸- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱ - با تغییر)

خدای‌نامه‌ها از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره ساسانی به شمار می‌روند که بازگوکننده تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی هستند. محتوای خدای‌نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بوده و مطالب راجع به دوره ساسانی در آن‌ها با واقعیات تاریخی انطباق دارد.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۸)

۵۹- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

عمده منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و رومی تشکیل می‌دهند که در صدر آن‌ها، کتاب تاریخ هرودت قرار دارد. یونانیان به خدایان متعددی اعتقاد داشتند و رومیان نیز خدایان متعددی را می‌پرستیدند و مانند یونانیان، جشنواره‌ها و بازی‌های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می‌کردند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۷)

۶۰- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم به شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان اشاره دارد. این سنگ‌نوشته که رویدادهای تاریخی را گزارش می‌کند، از دوره ساسانی برجای مانده است.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۸)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه «۲»

(امیررضا پرویزی)

در مناطق پایکوهی، تعداد سکونتگاه‌ها بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.

پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۶۲- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

- علت تشکیل کوه‌های دماوند، سهند و سبلان فعالیت‌های آتشفشانی است نه کوه‌های بشاگرد.

- کوهستان‌های تالش با جهت شمالی- جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

- گل‌فشان‌ها به دلیل خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین به بالا می‌آیند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۳۰)

۶۳- گزینه «۳»

(متین بهادرلو)

ماهی‌دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس، حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند.

دشت کاکان در فارس در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها در میان ناودیس‌ها ایجاد شده‌اند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه ۳۱)

۶۴- گزینه «۳»

(متین بهادرلو)

سونامی، جزر و مد و نوسانات عمومی آب دریاها جزء عوامل طبیعی تغییردهنده جلگه‌ها هستند؛ اما دیواره‌سازی جزء عوامل انسانی تغییردهنده جلگه‌ها هستند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه ۳۳)

۶۵- گزینه «۱»

(کنکور قاج از کشور ۹۵)

عوامل تأثیرگذار بر تنوع آب‌وهوای ایران عبارت‌اند از: اختلاف در زاویه تابش (عرض جغرافیایی)، میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها، فاصله از دریا، نفوذ توده‌های هوا و قرار گرفتن در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

۶۶- گزینه «۳»

(کنکور قاج از کشور ۹۸)

در مناطقی که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک‌ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است؛ مانند استان‌های هرمزگان و جنوب سیستان و بلوچستان. ولی در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است؛ مانند استان‌های آذربایجان غربی و شرقی. شهر اصفهان، نسبت به قزوین، به خط استوا نزدیک‌تر است؛ بنابراین، خورشید در هنگام ظهر در اصفهان عمودتر از قزوین و در قزوین، مایل‌تر از اصفهان می‌تابد.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۶۷- گزینه «۲»

(امیررضا پرویزی)

الف) با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، در لایه تروپوسفر جو زمین دمای هوا به‌طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش می‌یابد.

ب) جهت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس در پراکندگی جغرافیایی بارش کشور اثر دارد. این عامل موجب بارش‌های بیشتر در دامنه‌های شمالی البرز و دامنه‌های غربی زاگرس شده است.

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۹)

۶۸- گزینه «۱»

(اقبال مرادی)

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمربند کم‌فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است.

در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب‌حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۸)

۶۹- گزینه «۲»

(اقبال مرادی)

توده هوای سودانی، گاهی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

توده هوای مرطوب غربی، رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.

(آب و هوای ایران، صفحه ۴۰)

۷۰- گزینه «۳»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده هوای مرطوب غربی است که در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد. توده هوایی که موجب بارش در سواحل خزر می‌شود، توده هوای سرد و خشک سبیری است.

گزینه «۲»: توده هوای سودانی در دوره سرد سال وارد کشور می‌شود؛ درحالی‌که توده هوای مرطوب موسمی در دوره گرم به ایران نفوذ می‌کند؛ بنابراین این دو توده هوا هیچ‌گاه هم‌زمان وارد کشور نمی‌شود.

گزینه «۳»: صحیح است؛ زیرا تنها توده هوای گرم و خشک است که موجب بارندگی نمی‌شود و افزایش شدید دما را به همراه دارد.

گزینه «۴»: توده هوای مرطوب موسمی از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند؛ نه اقیانوس اطلس.

(آب و هوای ایران، صفحه ۴۰)

منطق

۷۱- گزینه «۲»

(مفهم رضایی بقا)

در استدلال قیاسی می‌توان به نتیجه به‌دست آمده از استدلال، اطمینان و یقین داشت. استدلال قیاسی از درستی حکمی کلی درباره تمامی افراد، آن حکم را به تعدادی از افراد نسبت می‌دهد. مانند این که بگوییم: «تمامی معلمان این مدرسه دارای مدرک دکتری هستند، پس این معلم ما هم دارای مدرک دکتری است.»

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۷۲- گزینه «۱»

(پواد پاکدل)

عبارت «روزگار چون دو روی یک سکه است، گاهی برای توست و گاهی بر علیه تو.» یک استدلال تمثیلی است، زیرا از تشبیه و تمثیل روزگار به دو روی سکه و ایجاد شباهت میان آن‌ها سعی در نتیجه‌گیری از طریق همین شباهت دارد. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

عبارت «قادری دانش‌آموز باهوشی در کلاس دهم است؛ برادرش نیز پایه دوازدهم است؛ بنابراین برادرش نیز مانند او باهوش است.» یک استدلال تمثیلی است؛ زیرا از طریق شباهت نام خانوادگی دو نفر (دو مورد جزئی) از باهوش بودن یکی حکم به باهوش بودن مورد دوم داده است که می‌تواند مصداقی از مغالطه تمثیل ناروا باشد. (رد گزینه «۲»)

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

۷۳- گزینه «۳»

(سالار صفایی)

در این روایت به دلیل شباهت ظاهری دو مورد جزئی «عرق کرده و ترسیده بودن» حکم یکی را به دیگری تسری داده‌ایم، بنابراین از استقرای تمثیلی استفاده کرده‌ایم.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

۷۴- گزینه «۳»

(طهورا ره‌انها م)

نکته: «استقرای تمثیلی» استدلالی است که در آن با مقایسه وجوه مختلف دو امر مشخص یعنی دو امر جزئی، حکم یکی را به دیگری نیز تسری می‌دهیم و هرچقدر که وجوه شباهت میان این دو امر بیشتر باشد، استدلال قوی‌تر است. اما به هر حال نتیجه آن محتمل خواهد بود و «استقرای تمثیلی» استدلالی ضعیف است. اگر شرایط قوی بودن استقرای تمثیلی رعایت نشود، دچار مغالطه تمثیل ناروا می‌شویم که با دو روش می‌توان با آن مقابله کرد: (۱) آوردن استدلال تمثیلی مخالف (۲) توجه به وجوه اختلاف

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» طبق نکته فوق صحیح هستند و گزینه «۳» نیز با توجه به احتمالی بودن نتیجه در استدلال استقرایی که استدلال تمثیلی نوعی از آن است، نادرست خواهد بود و پاسخ همین گزینه است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۷۵- گزینه «۳»

(مفهم رضایی بقا)

مبنای استدلال استقرایی تعمیمی، تخمین است. روش استقرای تعمیمی رسیدن از بررسی چند نمونه جزئی به حکمی کلی است. در نتیجه استقرای تعمیمی، احتمالی و غیرقطعی است و انواع استقرای تعمیمی می‌تواند قوی یا ضعیف باشد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷)

۷۶- گزینه «۳»

(پواد پاکدل)

گزاره «فلزات در اثر حرارت منبسط می‌شوند» برگرفته از یک استقرای تعمیمی قوی است که بارها و بارها به‌صورت تجربی سنجیده شده است. در

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به دلیل نسبت دادن نتیجه قطعی به استقرای تعمیمی، نادرست است.

گزینه «۲»: با توجه به نکته دوم صحیح است و پاسخ ماست.

گزینه «۳»: در هر دو عبارت شرط دربرگیری طیف‌های مختلف رعایت

نشده است؛ پس نادرست است.

گزینه «۴»: گرچه قسمت اول آن صحیح است؛ اما مغالطه تمثیل ناروا

متعلق به استقرای تمثیلی است نه تعمیمی. در استقرای تعمیمی مغالطه

تعمیم شتابزده رخ می‌دهد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

(مفهم قاسمی)

۷۹- گزینه «۴»

استنتاج بهترین تبیین هم نوعی استقرا محسوب می‌شود؛ بنابراین نتیجه آن

هیچ‌گاه قطعی نیست.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

(مفهم رضایی‌بقا)

۸۰- گزینه «۳»

در استنتاج بهترین تبیین از بررسی موقعیت‌های مختلف، آن موردی را که

به نظر ما طبق شواهد، احتمال بیشتری دارد، برمی‌گزینیم. وقتی مانند

کارآگاه به دنبال منشأ دزدی می‌گردیم از استنتاج بهترین تبیین بهره

برده‌ایم.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

استقرای تعمیمی با بررسی چندین نمونه جزئی، حکم کلی نسبت به یک

مجموعه و جامعه آماری تعمیم داده می‌شود. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

استقرای تعمیمی قوی مبنای علوم تجربی و آزمایش‌ها و مشاهدات در این

علم محسوب می‌شود. (رد گزینه «۲»)

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۶)

۷۷- گزینه «۳»

(سالار صفایی)

اگر تعداد نمونه‌ها برابر با کل جامعه آماری باشد یا تک تک اعضای جامعه

آماري بررسی شود، استدلال مورد نظر یک قیاس است نه یک استقرا.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

۷۸- گزینه «۲»

(طهورا ره‌انپایم)

نکته ۱: استقرای تعمیمی استفاده از نمونه‌های تصادفی و تعمیم نتیجه آن به

جامعه آماری و بر مبنای تخمین است و نمی‌توان نتیجه قطعی از آن گرفت

و درستی یا نادرستی آن را به‌طور مشخص تعیین کرد؛ اما سه شرط مهم در

استقرای تعمیمی قوی وجود دارد: ۱- تصادفی بودن نمونه‌ها ۲- در برگرفتن

تمامی طیف‌های جامعه ۳- نسبت مناسب تعداد نمونه‌ها با جامعه آماری

نکته ۲: تعمیم خرابی همه اجناس یک فروشگاه از روی سه مورد فاسد از یک

طیف و مورد به‌خصوص مصداق یک تعمیم شتابزده است که فاقد شرط ۲

و ۳ استقرای تعمیمی قوی است. همچنین در عبارت دوم علاوه بر

دربرنگرفتن دانش‌آموزان درس‌نخوان و عدم رعایت شرط دوم، با آوردن قید

«خودشان انتخاب کرده بودند» به شرط اول مبنی بر تصادفی بودن نمونه‌ها

نیز توجه نشده است.

اقتصاد

۸۱- گزینه «۳»

(سپیده فتح‌اللهی)

بررسی موارد نادرست:

گزینه «۱»: بازار به مجموعه خریداران و فروشندگان چیزی در هر جای ممکن اطلاق می‌شود.

گزینه «۲»: در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

گزینه «۴»: خانوارها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاها و خدمات به بنگاه‌ها عرضه می‌کنند.

(بازار پیست و پلونه عمل می‌کنند؛ صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۸۲- گزینه «۳»

(علی صیری)

تشریح عبارات:

الف) کالای پست کالایی است که با افزایش درآمد، تقاضای آن کاهش می‌یابد.

ب) کالاهای مکمل کالاهایی هستند که با افزایش قیمت یکی از آن‌ها، تقاضا برای کالای دیگر نیز کاهش می‌یابد. (مثل چای و قند)

پ) کالاهایی که مُد می‌شوند، حتی بدون تغییر قیمت، مقدار تقاضای آن‌ها زیادت‌ر می‌شود.

(بازار پیست و پلونه عمل می‌کنند؛ صفحه ۴۹)

۸۳- گزینه «۱»

(امسان عالی‌نژاد)

تشریح عبارات:

الف) به مقداری که در آن میزان عرضه و تقاضا با هم برابر است (محل تقاطع دو نمودار)، «مقدار تعادلی» و به قیمتی که در آن عرضه و تقاضا یکسان است، «قیمت تعادلی» می‌گوییم. در قیمت ۴۰۰، مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر و ۶۵۰ است.

ب) در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی، با مازاد عرضه روبه‌رو هستیم. در این قیمت چون میزان تقاضا کم است، عرضه‌کنندگان نمی‌توانند همه کالایشان را به فروش برسانند. بنابراین در قیمت‌های ۶۰۰ و ۸۰۰ مازاد عرضه داریم.

ج) در قیمت‌های پایین‌تر از سطح تعادل، به دلیل پایین بودن قیمت، با مازاد تقاضا و کمبود عرضه روبه‌رو هستیم.

د) حداکثر درآمد تولیدکنندگان همیشه در نقطه تعادلی اتفاق می‌افتد، چون می‌توانند همه چیزی را که تولید کرده‌اند، به فروش برسانند.

(بازار پیست و پلونه عمل می‌کنند؛ صفحه ۵۱)

۸۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات:

الف) نمودار S نشان‌دهنده رفتار اقتصادی عرضه‌کنندگان در بازار است و صعودی است؛ زیرا مقدار عرضه با قیمت، رابطه مستقیم دارد.

ب) در قیمت ۶۰۰ تومان، مقدار تقاضا معادل ۴ کیلو و مقدار عرضه معادل ۸ کیلو است، بنابراین در این قیمت ۴ کیلو (۴-۴=۸) مازاد عرضه (کمبود تقاضا) وجود دارد.

در قیمت ۳۰۰ تومان، مقدار تقاضا معادل ۱۰ کیلو است، اما در این سطح از قیمت تولیدکننده حاضر به تولید هیچ مقداری از کالا نخواهد بود و میزان عرضه صفر است، بنابراین در این قیمت ۱۰ کیلو (۱۰-۰=۱۰) کمبود عرضه (مازاد تقاضا) در بازار داریم.

(بازار پیست و پلونه عمل می‌کنند؛ صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۸۵- گزینه «۳»

(علی صیری)

بررسی عبارات:

الف) مجموعه گسترده‌ای از قوانین و مقرراتی که توسط دولت وضع و اجرا می‌شود، به منظور تسهیل و تشویق مبادلاتی است که به نفع خریداران و فروشندگان است: بهبود عملکرد بازار

ب) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد: بهبود عملکرد بازار

ج) مردم یک شهر یا یک کشور نیاز به تأمین بهداشت و امنیت دارند: ارائه کالای عمومی

د) دولت علاوه بر وظایف نظارتی، مسئول ارائه کالای عمومی و سرمایه‌گذاری در این حوزه هم هست: ارائه کالای عمومی

(نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۸۶- گزینه «۳»

(سپیده فتح‌اللهی)

بررسی عبارات:

الف) افزایش درآمد دولت: مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت، دفاع، امور قضایی، آموزش و بهداشت عمومی ضروری است.

ب) کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی: مالیات یکی از ابزارهای مهم دولت در کاهش نابرابری و فاصله طبقاتی بین افراد پردرآمد و کم‌درآمد محسوب می‌شود.

پ) کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب: فراتر از افزایش درآمد، هدف از برخی مالیات‌ها کاهش رفتارهای نامناسب (مثل کاهش استفاده از پلاستیک) است.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۰)

۸۷- گزینه «۴»

(آرش کتاب‌فروش‌بدری)

تفاوت این دو نوع مالیات در این است که در مالیات مستقیم مبلغی به عنوان مالیات از درآمد و دارایی افراد دریافت می‌شود ولی در مالیات غیرمستقیم، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود. تفاوت ذکر شده در سایر گزینه‌ها صحیح نیست.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۱)

۸۸- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات:

الف) مالیات‌های مستقیم، خود به دو دسته «مالیات بر درآمد» و «مالیات بر دارایی» تقسیم می‌شوند.

ب) اساس و مبنای مالیات بر دارایی «ثروت مؤدی» (پرداخت‌کننده مالیات) است.

ج) مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی «مالیات بر ارث» و مهم‌ترین نوع مالیات، «مالیات بر درآمد اشخاص» است.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۱)

۸۹- گزینه «۲»

(علی صیری)

تشریح عبارات:

الف) مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف: مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی

ب) مالیات بر دخانیات (برای کاهش مصرف آن): مالیات بر مصرف

پ) این مالیات با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از

مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند: مالیات بر ارزش افزوده

ت) انواع عوارض درج شده در قبض‌های شهرداری مانند دفع پسماند: مالیات

بر عوارض گمرکی و خدماتی

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۹۰- گزینه «۱»

(آرش کتاب‌فروش‌بدری)

بررسی موارد نادرست:

گزینه «۲»: درآمد حاصل از فروش دارایی‌های تجدیدنپذیر مثل نفت و گاز، پایدار نیست، با قیمت نفت نوسان می‌کند و قابل تحریم است.

گزینه «۳»: قرض گرفتن از مردم در قالب فروش اوراق مشارکت، نمی‌تواند درآمد تا ابد پایداری باشد.

گزینه «۴»: اگر درآمد حاصل از فروش منابع تجدیدنپذیر، صرف هزینه‌های

جاری کشور شود، نسل‌های بعد ما را نخواهند بخشید.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

دفتري چہ پاسخ ✓

عمومي دهم

(رشته انساني)

۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراحان

فارسی (۱)	فاطمه جمالی آرانی - محسن فدایی - مرتضی منشاری - الهام محمدی - محمد نورانی
دین و زندگی (۱)	محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشیرازی - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری - مجتبی درخشان گرمی - محمد مهدی دغلاوی - عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری، اعظم رجایی	نازنین حاجیلو سحر محمدزاده	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازنین حاجیلو	محمد صدرا پنجه‌پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، هلیا حسینی‌نژاد	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(فاطمه همای آرائی)

پلاس: جامه‌ای پشمینه و ستر که درویشان پوشند.

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۴»

(فاطمه همای آرائی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لعیمی ← لئیمی/ غیاس ← قیاس

گزینه «۲»: قایت ← غایت/ لهن ← لحن

گزینه «۳»: قوکان ← غوکان

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۲»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

واژگان گزینه «۲»، به دلیل آن که دارای حروف شش‌گانه زیر نیستند،

اهمیت املائی کمتری دارند.

حروف شش‌گانه مهم عبارت‌اند از:

ع، ه	ت، ط	ح، ه	ذ، ز، ض، ظ	ث، س، ص	غ، ق
عز و جل	کرامت	گمراه	فضل/ عز و جل	مخلص	تقدیر

(املا، صفحه ۶۳)

۱۰۴- گزینه «۳»

(الهام مممری)

در گزینه «۳»، حذف به قرینه لفظی وجود دارد.

در عبارت «مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع است»:

برای پرهیز از تکرار، در جمله دوم فعل «است» حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است.

مرتب‌شده جمله چنین است: نیکوخوا، هزار بار بهتر از نیکورو [است].

گزینه «۲»: در این گزینه حذفی صورت نگرفته است؛ فقط اجزای جمله،

جابه‌جا شده است.

گزینه «۴»: در این‌جا حذف به قرینه معنوی وجود دارد: ای درویش [با تو

هستم]

نکته مهم درسی: در جمله‌هایی که منادا وجود دارد، حذف به قرینه معنوی

صورت گرفته است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۵)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مهم نورانی)

تا تو دستم به خون نیالایی: تا دست به خون من (م) نیالایی (آلوده نکنی).

در این گزینه، «م» نقش مضاف‌الیه دارد.

در سایر گزینه‌ها ضمیرهای متصل نقش دستوری «مفعول» دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مرتب‌شده جمله: بوی گل و ریحان‌ها مرا بی‌خوشتن کرد.

گزینه «۲»: مرتب‌شده جمله: در همه حال خدا او را از بلا ننگه دارد.

گزینه «۳»: مرتب‌شده جمله: فرشته با دو دست دعا تو را ننگه دارد.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۰)

۱۰۶- گزینه «۱»

(مسن خدایی - شیراز)

ایهام تناسب: روی: ۱- جهت (معنای مورد نظر شاعر) ۲- چهره (در تناسب

با زلف و دل)

استعاره و تشخیص: مخاطب قرار دادن باد صبا

مراعات‌نظیر: روی و زلف

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۳»

(الهام مممری)

در گزینه «۳»، سجع وجود ندارد.

دقت کنید: هر جفت‌واژه‌های «وفا و جفا» و «زشتی و آشتی» در یک جمله

به کار رفته‌اند و نمی‌توانند با هم سجع بسازند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه‌های سجع: «صورت» و «سیرت»

گزینه «۲»: واژه‌های سجع: «هلاک» و «پاک»

گزینه «۴»: واژه‌های سجع: «چاه» و «گاه»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

۱۰۸- گزینه «۴»

(مفسن فدایی- شیراز)

«دوش» در مصراع دوم بیت گزینه «۴»، دو معنا دارد: ۱- دیشب ۲- کتف

و شانه که همین امر «ایهام» ایجاد نموده است ولی واژه «دوش» در ابیات

دیگر فقط معنای «دیشب، شب گذشته» دارد و فاقد «ایهام» است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۱)

۱۰۹- گزینه «۴»

(مفسن فدایی- شیراز)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» و عبارت صورت سؤال: موجودات و

پرندگان در حال تسبیح خداوند هستند، ولی مفهوم گزینه «۴» چنین

است: عشق با شهوت همراه نمی‌شود همان‌طور که فرشته با دیو همراه

نمی‌شود.

(مفهوم، صفحه ۶۵)

۱۱۰- گزینه «۲»

(مفسن فدایی- شیراز)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: دگرگونی و تغییر

اوضاع روزگار

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در توصیف زیبایی معشوق است.

گزینه‌های «۳ و ۴»: اغتنام فرصت حیات (همیشه عاشق باش)

(مفهوم، صفحه ۶۴)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۱- گزینه «۱»

(الهام مممری)

محنت: اندوه، ناراحتی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فرقت: جدایی / شگفت: عجیب

گزینه «۳»: طرب: شادی / وصلت: پیوستن، وصال

گزینه «۴»: آفت: بلا، فتنه

(لغت، واژه‌نامه)

۱۱۲- گزینه «۳»

(الهام مممری)

املای صحیح کلمه «نقض» است.

(املا، ترکیبی)

۱۱۳- گزینه «۳»

(فاطمه جمالی‌آرانی)

الف) فعل «گردانی» = بگردانی (مضارع التزامی: ب + بن مضارع + شناسه)

ب) فعل (شدیم)، معادل (رفتیم) است.

ج) «این نیکوترین قصه قرآن»: این (وابسته پیشین، صفت اشاره)، نیکوترین

(وابسته پیشین، صفت برترین یا عالی)، قصه (هسته)، قرآن (وابسته پسین،

مضاف‌الیه)

د) نقش «شخصی» صفت است.

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری- اردبیل)

«جاودان» صفت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جاودان» واژه دوتلفظی است: جاودان/ جاودان

گزینه «۲»: واژه‌های «قرآن» و «نعمت»، هر دو نهاد هستند.

مرتب شده جمله: قرآن (نهاد) مانند بهشت جاودان است.

در بهشت از هزارگونه نعمت (نهاد) است (= وجود دارد)

گزینه «۳»: چهار جمله عبارت‌اند از:

(۱) بدان که (۲) قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ (۳) در بهشت از هزارگونه

نعمت است و (۴) در قرآن از هزارگونه پند و حکمت است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۳)

۱۱۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

در کلمه «اردک»، «ک» جزء خود کلمه است اما «ک» در سایر

گزینه‌ها، مفهوم تصغیر دارد و به کوچکی و ناچیزبودن دلالت می‌کند.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۶۴)

۱۱۶- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری- اردبیل)

در گزینه «۴»، حس آمیزی به کاررفته است، اما تشبیه دارد.

منظور شاعر در این بیت، این است که «روی زیبای تو مانند لاله است» و

«سرکشی‌های تو مانند شعله است»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تسبیح‌گوی بودن مرغ» تشخیص

گزینه «۲»: «دل» مجاز از «وجود انسان»

گزینه «۳»: «بوی زلف» مشبه، «رهبر» مشبه‌به

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۱۷- گزینه «۲»

(الهام مممری)

الف) حدیثی چون در: حدیثی (مشبه)، چون (ادات تشبیه)، ذر (مشبه‌به)، وجه شبه (ارزشمند بودن) که حذف شده است.

ب) آفتاب وفا (اضافه تشبیهی): وفا (مشبه)، آفتاب (مشبه‌به)

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۰)

۱۱۸- گزینه «۲»

(الهام مممری)

معنای بیت: ای معشوق، اگر در طلب وصال تو رنج و آزاری را متحمل شویم، شایسته است زیرا هنگامی که عشق مانند کعبه، مقصد انسان باشد، طی کردن بیابان‌ها و سختی‌های آن آسان است.

در بیت، به بی‌ارزش بودن بیابان‌ها اشاره‌ای نشده است؛ بنابراین گزینه «۲»، صحیح نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها: تحمل رنج برای رسیدن به مقصود

گزینه «۳»: گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید: از دشواری‌ها استقبال کردن

گزینه «۴»: چون عشق حرم باشد: مقدس بودن عشق

(مفهوم، صفحه ۵۷)

۱۱۹- گزینه «۱»

(الهام مممری)

الف) معنای بیت: وقتی که معشوق نیست، نمی‌توان با دلجویی و تسلاهی دیگران، ادامه داد؛ زیرا دیگران به تو علاقه‌مند می‌شوند، اما حاضر نیستند، جان خود را برای فدا کنند. (مفهوم: جان‌نثاری عاشق حقیقی)

ب) معنای بیت: در زندگی همانند اره باش. همان‌طور که اره برای بریدن چوب،

حالت رفت و برگشت دارد و تراشه‌های چوب در این حالت، هم به سمت کسی که

اره می‌کند، می‌ریزد و هم به سمت دیگر، تو هم هر آن‌چه که داری میان خودت و

دیگران تقسیم کن. (مفهوم: بخشندگی)

(عباس سیدشبستری)

۱۲۳- گزینه «ا»

عالم برزخ میان زندگی دنیوی و حیات اخروی قرار گرفته است و آدمیان، پس از مرگ وارد آن می‌شوند و تا قیامت در آنجا می‌مانند. این مفهوم در آیه «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ...» ذکر شده است.

(منزگاه بعد، صفحه ۶۳)

(مهمم رضایی بقا)

۱۲۴- گزینه «۴»

برخی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن عبارت‌اند از:

(۱) آفرینش نخستین انسان (۲) بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان: مانند ماجرای عزیر نبی (ع) (۳) اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت: مانند فرا رسیدن بهار در طبیعت پس از گذر از زمستان. مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی به دلیل اینکه این جهان ظرفیت جزا و پاداش دادن کامل را ندارد، اشاره به یکی از دلایل ضرورت معاد (معاد لازمه عدل الهی) دارد. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

(مرتضی مفسنی کبیر)

۱۲۵- گزینه «۳»

این آیه اشاره به پیدایش نخستین انسان از دلایل عقلی امکان معاد دارد. در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می‌دهد. در این آیات بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(ج) معنای بیت: اگر می‌خواهی که یار عهد نشکند، سر رشته وفا را از دست مده و به عهد و پیمان خود وفادار باش تا دوست نیز رشته محبت را حفظ کند. (مفهوم: تلاش دو سویه چون باید هم از جانب عاشق و هم از جانب معشوق باشد).

(د) معنای بیت: ای نسیم بهاری، اگر دل مرا در خم گیسوی یار دیدی، به مهربانی و نرمی به او بگو که از جای خود دور مشو که پناهگاه امنی است. (مفهوم: پایداری عاشق)

(مفهوم، ترکیبی)

(فاطمه بهمالی آرائی)

۱۲۰- گزینه «۲»

الصبر مفتاح الفرج: شکیبایی کلید گشایش «پیروزی» است.

عبارت به مفهوم صبر و شکیبایی اشاره می‌کند.

(مفهوم، صفحه ۵۶)

دین و زندگی (۱)

(مرتضی مفسنی کبیر)

۱۲۱- گزینه «۴»

خداوند در آیه ۵ سوره قیامت می‌فرماید: «انسان در وجود معاد شک ندارد، بلکه علت انکارش این است که او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.» قرآن کریم یکی از انگیزه‌های معاد را شناختن قدرت خدا معرفی می‌کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۲ و ۵۶)

(فریدین سماقی)

۱۲۲- گزینه «۴»

یکی از ویژگی‌های عالم برزخ، وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیاست و مفاد آیه «يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» اشاره به این تداوم ارتباط دارد.

(منزگاه بعد، صفحه ۶۴)

۱۲۶- گزینه «۱»

(مفهم رضایی بقا)

خداوند در وجود انسان استعدادها و تمایلات و گرایش‌هایی مانند میل به جاودانگی و بی‌نهایت طلبی قرار داده است که اگر بعد از این دنیا، زندگی‌ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان قرار داده است و سپس او در حالی که مشتاق حیات ابدی است، نابود می‌کند که این کار با حکمت خداوند ناسازگار است. معاد، لازمه حکمت الهی در آیه شریفه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» مورد اشاره قرار گرفته است.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۲۷- گزینه «۴»

(فردین سماقی)

یکی از نشانه‌های وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا، دریافت پاداش خیرات بازماندگان است. در این راستا اعمال خیری که بازماندگان برای درگذشتگان انجام می‌دهند، مانند صدقه‌دادن و طلب مغفرت در عالم برزخ به آن‌ها می‌رسد و در سرنوشت آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

(منزگاه بعد، صفحه ۶۶)

۱۲۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

در قرآن کریم بعد از یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است. پیامبران، عاقل‌ترین و راست‌گوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند.

(آینده روشن، صفحه ۵۱)

۱۲۹- گزینه «۳»

(عباس سیرشبستری)

انسان پس از مرگ وارد برزخ می‌شود که ما بین دنیا و آخرت است.

(منزگاه بعد، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۳۰- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

خداوند در آیات ۴۵ تا ۴۷ سوره واقعه می‌فرماید: «آنان (دوزخیان) پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: «هنگامی که ما مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟!»

(آینده روشن، صفحه ۵۶)

زبان انگلیسی (۱)

۱۳۱- گزینه «۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «الف: چقدر امروز سرد است!»

«ب: فکر می‌کنم امروز سردترین روز سال است.»

نکته مهم درسی:

هیچ مقایسه‌ای بین دو مورد در جمله اتفاق نیفتاده است، پس نمی‌توان از صفت برتری یا تساوی استفاده کرد (رد گزینه «۴»). با توجه به ادامه جمله، در جای خالی نیاز به صفت برترین داریم که مشخصاً نیاز به حرف تعریف “the” دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»).

(گرامر)

۱۳۲- گزینه «۲»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «آقای دروگبا نقاش بدی نیست، اما فکر می‌کنم برای رنگ‌آمیزی این اتاق به یک (نقاش) بهتر نیاز داریم.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی اول هیچ مقایسه‌ای صورت نگرفته است (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). با توجه به وجود کلمه “but” به معنای «اما»، در جای خالی نیاز به صفت “bad” داریم تا معنای جمله منطقی شود (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۱۳۳- گزینه «۳»

(میتبی درشان کرمی)

ترجمه جمله: «انجام تکالیفات می تواند بیشتر از آنچه فکر می کنید زمان ببرد، به خصوص اگر بخواهید آن را به خوبی انجام دهید.»

نکته مهم درسی:

چون مقایسه بین دو وضعیت صورت گرفته است، نیاز به کلمه "than" داریم (رد گزینه های ۲ و ۴). از سوی دیگر، ساختار به کار رفته در گزینه «۱» به لحاظ معنایی کاملاً نادرست است.

(کرامر)

۱۳۴- گزینه «۴»

(مهممیری دغلاوی)

ترجمه جمله: «آب برای زندگی بسیار مهم است و اغلب به صورت مایع در رودخانه ها و دریاچه ها یافت می شود.»

- (۱) قطره (۲) رصدخانه
(۳) قلب (۴) مایع

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۲»

(مهممیری دغلاوی)

ترجمه جمله: «فردا جیمز یک امتحان شفاهی خواهد داد تا مهارت های گفتاری خود را در زبان روسی نشان دهد.»

- (۱) شجاع (۲) شفاهی
(۳) قدرتمند (۴) عجیب

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۳»

(میتبی درشان کرمی)

ترجمه جمله: «یک رژیم غذایی سالم و ورزش روزانه می تواند به بدن کمک کند تا بهتر از خود در برابر میکروب هایی که می توانند باعث بیماری شوند دفاع کند.»

- (۱) جمع آوری کردن (۲) نجات دادن
(۳) دفاع کردن (۴) حمل کردن

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

مدتها پیش مردم معتقد بودند که زمین مرکز همه چیز است. آن ها فکر می کردند که همه چیز مانند خورشید، ستاره ها و سیارات دور زمین حرکت می کنند. این ایده درست به نظر می رسید، اما واقعاً توضیح نمی داد که سیارات چگونه در آسمان حرکت می کنند. سپس یک دانشمند باهوش به نام نیکلاس کوپرنیک از راه رسید. او ایده جدیدی داشت: او گفت که زمین و تمام سیارات دیگر در واقع به دور خورشید می چرخند. این یک تغییر بزرگ در نحوه تفکر مردم در مورد فضا بود و به توضیح بهتر مسائل کمک کرد.

پس از کوپرنیک دانشمندان دیگری مانند گالیله، کپلر و نیوتن شروع به مطالعه بیشتر ایده های او [کوپرنیک] کردند. آن ها به مردم کمک کردند تا بفهمند سیارات چگونه حرکت می کنند و چرا زمین به دور خورشید می چرخد. کوپرنیک نشان داد که زمین تنها یکی از سیارات بسیاری است که به دور خورشید حرکت می کنند. آنچه واقعاً جالب است این است که کوپرنیک همه این ها را غالباً با استفاده از ریاضی کشف کرد. او تلسکوپ های قدرتمندی که ما امروزه داریم را نداشت، اما با این وجود اکتشافات مهمی انجام داد.

در سال ۱۵۴۳، کوپرنیک کتابی درباره ایده های خود منتشر کرد و متأسفانه در همان سال درگذشت. در ابتدا بسیاری از مردم آنچه او گفت را باور نکردند. اما بعداً افراد بیشتر و بیشتری متوجه شدند که او درست می گفت. ایده های او نحوه درک ما از منظومه شمسی را برای همیشه تغییر داد.

۱۳۷- گزینه «۱»

(عقیل مهممیری، روش)

ترجمه جمله: «متن عمدتاً در مورد ... است.»

«ایده های کوپرنیک در مورد زمین»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه ۲»

(عقيل ميمرى روش)

ترجمه جمله: «سال‌ها پيش مردم اعتقاد داشتند كه ...»

«زمین مهم‌ترین سیاره در آسمان بود»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه ۱»

(عقيل ميمرى روش)

ترجمه جمله: «كلمه زیرخطدار "his" در پاراگراف «۲»، به

"Copernicus" (كوپرنیک) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه ۴»

(عقيل ميمرى روش)

ترجمه جمله: «كدام يك از موارد زیر در مورد كوپرنیک صحيح نیست؟»

«او برای اکتشافات خود از تلسکوپ‌های مدرن استفاده کرد.»

(درک مطلب)

دفتري چہ پاسخ ✓

عمومي دهم

(رشته انسانی)

۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراحان

فارسی (۱)	فاطمه جمالی آرانی - محسن فدایی - مرتضی منشاری - الهام محمدی - محمد نورانی
دین و زندگی (۱)	محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشیرازی - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری - مجتبی درخشان گرمی - محمد مهدی دغلاوی - عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری، اعظم رجایی	نازنین حاجیلو سحر محمدزاده	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازنین حاجیلو	محمدصدرا پنجه‌پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، هلیا حسینی‌نژاد	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(فاطمه همای آرائی)

پلاس: جامه‌ای پشمینه و ستر که درویشان پوشند.

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۴»

(فاطمه همای آرائی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لعیمی ← لئیمی / غیاس ← قیاس

گزینه «۲»: قایت ← غایت / لهن ← لحن

گزینه «۳»: قوکان ← غوکان

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۲»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

واژگان گزینه «۲»، به دلیل آن که دارای حروف شش‌گانه زیر نیستند،

اهمیت املایی کمتری دارند.

حروف شش‌گانه مهم عبارت‌اند از:

ع، ه	ت، ط	ح، ه	ذ، ز، ض، ظ	ث، س، ص	غ، ق
عز و جل	کرامت	گمراه	فضل / عز و جل	مخلص	تقدیر

(املا، صفحه ۶۳)

۱۰۴- گزینه «۳»

(الهام مممری)

در گزینه «۳»، حذف به قرینه لفظی وجود دارد.

در عبارت «ملک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع است»:

برای پرهیز از تکرار، در جمله دوم فعل «است» حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است.

مرتب‌شده جمله چنین است: نیکوخوا، هزار بار بهتر از نیکورو [است].

گزینه «۲»: در این گزینه حذفی صورت نگرفته است؛ فقط اجزای جمله،

جابه‌جا شده است.

گزینه «۴»: در این‌جا حذف به قرینه معنوی وجود دارد: ای درویش [با تو

هستم]

نکته مهم درسی: در جمله‌هایی که منادا وجود دارد، حذف به قرینه معنوی

صورت گرفته است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۵)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مهمم نورانی)

تا تو دستم به خون نیالایی: تا دست به خون من (م) نیالایی (آلوده نکنی).

در این گزینه، «م» نقش مضاف‌الیه دارد.

در سایر گزینه‌ها ضمیرهای متصل نقش دستوری «مفعول» دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مرتب‌شده جمله: بوی گل و ریحان‌ها مرا بی‌خوشتن کرد.

گزینه «۲»: مرتب‌شده جمله: در همه حال خدا او را از بلا ننگه دارد.

گزینه «۳»: مرتب‌شده جمله: فرشته با دو دست دعا تو را ننگه دارد.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۰)

۱۰۶- گزینه «۱»

(ممنن فدایی - شیراز)

ایهام تناسب: روی: ۱- جهت (معنای مورد نظر شاعر) ۲- چهره (در تناسب

با زلف و دل)

استعاره و تشخیص: مخاطب قرار دادن باد صبا

مراعات‌نظیر: روی و زلف

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۳»

(الهام مممری)

در گزینه «۳»، سجع وجود ندارد.

دقت کنید: هر جفت واژه‌های «وفا و جفا» و «زشتی و آشتی» در یک جمله به کار رفته‌اند و نمی‌توانند با هم سجع بسازند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه‌های سجع: «صورت» و «سیرت»

گزینه «۲»: واژه‌های سجع: «هلاک» و «پاک»

گزینه «۴»: واژه‌های سجع: «چاه» و «گاه»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

۱۰۸- گزینه «۴»

(مفسن فدایی- شیراز)

«دوش» در مصراع دوم بیت گزینه «۴»، دو معنا دارد: ۱- دیشب ۲- کتف و شانه که همین امر «ایهام» ایجاد نموده است ولی واژه «دوش» در ابیات دیگر فقط معنای «دیشب، شب گذشته» دارد و فاقد «ایهام» است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۱)

۱۰۹- گزینه «۴»

(مفسن فدایی- شیراز)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» عبارت صورت سؤال: موجودات و پرندگان در حال تسبیح خداوند هستند، ولی مفهوم گزینه «۴» چنین است: عشق با شهوت همراه نمی‌شود همان‌طور که فرشته با دیو همراه نمی‌شود.

(مفهوم، صفحه ۶۵)

۱۱۰- گزینه «۲»

(مفسن فدایی- شیراز)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: دگرگونی و تغییر اوضاع روزگار

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در توصیف زیبایی معشوق است.

گزینه‌های «۳» و «۴»: اغتنام فرصت حیات (همیشه عاشق باش)

(مفهوم، صفحه ۶۴)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۱- گزینه «۱»

(الهام مممری)

محنت: اندوه، ناراحتی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فرقت: جدایی / شگفت: عجیب

گزینه «۳»: طرب: شادی / وصلت: پیوستن، وصال

گزینه «۴»: آفت: بلا، فتنه

(لغت، واژه‌نامه)

۱۱۲- گزینه «۳»

(الهام مممری)

املای صحیح کلمه «نقض» است.

(املا، ترکیبی)

۱۱۳- گزینه «۳»

(فاطمه جمالی‌آرانی)

الف) فعل «گردانی» = بگردانی (مضارع التزامی: ب + بن مضارع + شناسه)

ب) فعل (شدیم)، معادل (رفتیم) است.

ج) «این نیکوترین قصه قرآن»: این (وابسته پیشین، صفت اشاره)، نیکوترین (وابسته پیشین، صفت برترین یا عالی)، قصه (هسته)، قرآن (وابسته پسین، مضاف‌الیه)

د) نقش «شخصی» صفت است.

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری- اردبیل)

«جاودان» صفت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جاودان» واژه دوتلفظی است: جاودان/ جاودان

گزینه «۲»: واژه‌های «قرآن» و «نعمت»، هر دو نهاد هستند.

مرتب شده جمله: قرآن (نهاد) مانند بهشت جاودان است.

در بهشت از هزارگونه نعمت (نهاد) است (= وجود دارد)

گزینه «۳»: چهار جمله عبارت‌اند از:

(۱) بدان که (۲) قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ (۳) در بهشت از هزارگونه

نعمت است و (۴) در قرآن از هزارگونه پند و حکمت است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۲۳)

۱۱۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

در کلمه «اردک»، «ک» جزء خود کلمه است اما «ک» در سایر

گزینه‌ها، مفهوم تصغیر دارد و به کوچکی و ناچیزبودن دلالت می‌کند.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۶۴)

۱۱۶- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری- اردبیل)

در گزینه «۴»، حس آمیزی به کاررفته است، اما تشبیه دارد.

منظور شاعر در این بیت، این است که «روی زیبای تو مانند لاله است» و

«سرکشی‌های تو مانند شعله است»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تسبیح‌گوی بودن مرغ» تشخیص

گزینه «۲»: «دل» مجاز از «وجود انسان»

گزینه «۳»: «بوی زلف» مشبه، «رهبر» مشبه‌به

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۱۷- گزینه «۲»

(الهام مممری)

الف) حدیثی چون در: حدیثی (مشبه)، چون (ادات تشبیه)، ذر (مشبه‌به)، وجه شبه (ارزشمند بودن) که حذف شده است.

ب) آفتاب وفا (اضافه تشبیهی): وفا (مشبه)، آفتاب (مشبه‌به)

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۰)

۱۱۸- گزینه «۲»

(الهام مممری)

معنای بیت: ای معشوق، اگر در طلب وصال تو رنج و آزاری را متحمل شویم، شایسته است زیرا هنگامی که عشق مانند کعبه، مقصد انسان باشد، طی کردن بیابان‌ها و سختی‌های آن آسان است.

در بیت، به بی‌ارزش بودن بیابان‌ها اشاره‌ای نشده است؛ بنابراین گزینه «۲»، صحیح نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها: تحمل رنج برای رسیدن به مقصود

گزینه «۳»: گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید: از دشواری‌ها استقبال کردن

گزینه «۴»: چون عشق حرم باشد: مقدس بودن عشق

(مفهوم، صفحه ۵۷)

۱۱۹- گزینه «۱»

(الهام مممری)

الف) معنای بیت: وقتی که معشوق نیست، نمی‌توان با دلجویی و تسلاهی دیگران، ادامه داد؛ زیرا دیگران به تو علاقه‌مند می‌شوند، اما حاضر نیستند، جان خود را برای فدا کنند. (مفهوم: جان‌نثاری عاشق حقیقی)

ب) معنای بیت: در زندگی همانند اره باش. همان‌طور که اره برای بریدن چوب،

حالت رفت و برگشت دارد و تراشه‌های چوب در این حالت، هم به سمت کسی که

اره می‌کند، می‌ریزد و هم به سمت دیگر، تو هم هر آن‌چه که داری میان خودت و

دیگران تقسیم کن. (مفهوم: بخشندگی)

۱۲۳- گزینه «۱»

(عباس سید شبستری)

عالم برزخ میان زندگی دنیوی و حیات اخروی قرار گرفته است و آدمیان، پس از مرگ وارد آن می‌شوند و تا قیامت در آنجا می‌مانند. این مفهوم در آیه «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ...» ذکر شده است.

(منزگاه بعد، صفحه ۶۳)

۱۲۴- گزینه «۴»

(مهمم رضایی بقا)

برخی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن عبارت‌اند از:
(۱) آفرینش نخستین انسان (۲) بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان: مانند ماجرای عزیر نبی (ع) (۳) اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت: مانند فرا رسیدن بهار در طبیعت پس از گذر از زمستان. مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی به دلیل اینکه این جهان ظرفیت جزا و پاداش دادن کامل را ندارد، اشاره به یکی از دلایل ضرورت معاد (معاد لازمه عدل الهی) دارد. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۱۲۵- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

این آیه اشاره به پیدایش نخستین انسان از دلایل عقلی امکان معاد دارد. در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می‌دهد. در این آیات بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(ج) معنای بیت: اگر می‌خواهی که یار عهد نشکند، سر رشته وفا را از دست مده و به عهد و پیمان خود وفادار باش تا دوست نیز رشته محبت را حفظ کند. (مفهوم: تلاش دو سویه چون باید هم از جانب عاشق و هم از جانب معشوق باشد).

(د) معنای بیت: ای نسیم بهاری، اگر دل مرا در خم گیسوی یار دیدی، به مهربانی و نرمی به او بگو که از جای خود دور مشو که پناهگاه امنی است. (مفهوم: پایداری عاشق)

(مفهوم، ترکیبی)

۱۲۰- گزینه «۲»

(فاطمه بهمالی آرائی)

الصبر مفتاح الفرج: شکیبایی کلید گشایش «پیروزی» است. عبارت به مفهوم صبر و شکیبایی اشاره می‌کند.

(مفهوم، صفحه ۵۶)

دین و زندگی (۱)

۱۲۱- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

خداوند در آیه ۵ سوره قیامت می‌فرماید: «انسان در وجود معاد شک ندارد، بلکه علت انکارش این است که او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.» قرآن کریم یکی از انگیزه‌های معاد را شناختن قدرت خدا معرفی می‌کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۲ و ۵۶)

۱۲۲- گزینه «۴»

(فردین سماقی)

یکی از ویژگی‌های عالم برزخ، وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیاست و مفاد آیه «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» اشاره به این تداوم ارتباط دارد.

(منزگاه بعد، صفحه ۶۴)

۱۲۶- گزینه «۱»

(مفهم رضایی بقا)

خداوند در وجود انسان استعدادها و تمایلات و گرایش‌هایی مانند میل به جاودانگی و بی‌نهایت طلبی قرار داده است که اگر بعد از این دنیا، زندگی‌ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان قرار داده است و سپس او در حالی که مشتاق حیات ابدی است، نابود می‌کند که این کار با حکمت خداوند ناسازگار است. معاد، لازمه حکمت الهی در آیه شریفه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» مورد اشاره قرار گرفته است.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۲۷- گزینه «۴»

(فردین سماقی)

یکی از نشانه‌های وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا، دریافت پاداش خیرات بازماندگان است. در این راستا اعمال خیری که بازماندگان برای درگذشتگان انجام می‌دهند، مانند صدقه‌دادن و طلب مغفرت در عالم برزخ به آن‌ها می‌رسد و در سرنوشت آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

(منزکله بعد، صفحه ۶۶)

۱۲۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

در قرآن کریم بعد از یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است. پیامبران، عاقل‌ترین و راست‌گوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند.

(آینده روشن، صفحه ۵۱)

۱۲۹- گزینه «۳»

(عباس سیرشبستری)

انسان پس از مرگ وارد برزخ می‌شود که ما بین دنیا و آخرت است.

(منزکله بعد، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۳۰- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

خداوند در آیات ۴۵ تا ۴۷ سوره واقعه می‌فرماید: «آنان (دوزخیان) پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: «هنگامی که ما مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟!»

(آینده روشن، صفحه ۵۶)

زبان انگلیسی (۱)

۱۳۱- گزینه «۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «الف: چقدر امروز سرد است!»

«ب: فکر می‌کنم امروز سردترین روز سال است.»

نکته مهم درسی:

هیچ مقایسه‌ای بین دو مورد در جمله اتفاق نیفتاده است، پس نمی‌توان از صفت برتری یا تساوی استفاده کرد (رد گزینه «۴»). با توجه به ادامه جمله، در جای خالی نیاز به صفت برترین داریم که مشخصاً نیاز به حرف تعریف "the" دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»).

(کرامر)

۱۳۲- گزینه «۲»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «آقای دروگبا نقاش بدی نیست، اما فکر می‌کنم برای رنگ‌آمیزی این اتاق به یک (نقاش) بهتر نیاز داریم.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی اول هیچ مقایسه‌ای صورت نگرفته است (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). با توجه به وجود کلمه "but" به معنای «اما»، در جای خالی نیاز به صفت "bad" داریم تا معنای جمله منطقی شود (رد گزینه «۴»).

(کرامر)

۱۳۳- گزینه «۳»

(میتبی درشان کرمی)

ترجمه جمله: «انجام تکالیفتان می تواند بیشتر از آنچه فکر می کنید زمان ببرد، به خصوص اگر بخواهید آن را به خوبی انجام دهید.»

نکته مهم درسی:

چون مقایسه بین دو وضعیت صورت گرفته است، نیاز به کلمه "than" داریم (رد گزینه های ۲ و ۴). از سوی دیگر، ساختار به کار رفته در گزینه «۱» به لحاظ معنایی کاملاً نادرست است.

(کرامر)

۱۳۴- گزینه «۴»

(مهممهری دغلاوی)

ترجمه جمله: «آب برای زندگی بسیار مهم است و اغلب به صورت مایع در رودخانه ها و دریاچه ها یافت می شود.»

- (۱) قطره (۲) رصدخانه
(۳) قلب (۴) مایع

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۲»

(مهممهری دغلاوی)

ترجمه جمله: «فردا جیمز یک امتحان شفاهی خواهد داد تا مهارت های گفتاری خود را در زبان روسی نشان دهد.»

- (۱) شجاع (۲) شفاهی
(۳) قدرتمند (۴) عجیب

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۳»

(میتبی درشان کرمی)

ترجمه جمله: «یک رژیم غذایی سالم و ورزش روزانه می تواند به بدن کمک کند تا بهتر از خود در برابر میکروب هایی که می توانند باعث بیماری شوند دفاع کند.»

- (۱) جمع آوری کردن (۲) نجات دادن
(۳) دفاع کردن (۴) حمل کردن

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

مدتها پیش مردم معتقد بودند که زمین مرکز همه چیز است. آن ها فکر می کردند که همه چیز مانند خورشید، ستاره ها و سیارات دور زمین حرکت می کنند. این ایده درست به نظر می رسید، اما واقعاً توضیح نمی داد که سیارات چگونه در آسمان حرکت می کنند. سپس یک دانشمند باهوش به نام نیکلاس کوپرنیک از راه رسید. او ایده جدیدی داشت: او گفت که زمین و تمام سیارات دیگر در واقع به دور خورشید می چرخند. این یک تغییر بزرگ در نحوه تفکر مردم در مورد فضا بود و به توضیح بهتر مسائل کمک کرد.

پس از کوپرنیک دانشمندان دیگری مانند گالیله، کپلر و نیوتن شروع به مطالعه بیشتر ایده های او [کوپرنیک] کردند. آن ها به مردم کمک کردند تا بفهمند سیارات چگونه حرکت می کنند و چرا زمین به دور خورشید می چرخد. کوپرنیک نشان داد که زمین تنها یکی از سیارات بسیاری است که به دور خورشید حرکت می کنند. آنچه واقعاً جالب است این است که کوپرنیک همه این ها را غالباً با استفاده از ریاضی کشف کرد. او تلسکوپ های قدرتمندی که ما امروزه داریم را نداشت، اما با این وجود اکتشافات مهمی انجام داد.

در سال ۱۵۴۳، کوپرنیک کتابی درباره ایده های خود منتشر کرد و متأسفانه در همان سال درگذشت. در ابتدا بسیاری از مردم آنچه او گفت را باور نکردند. اما بعداً، افراد بیشتر و بیشتری متوجه شدند که او درست می گفت. ایده های او نحوه درک ما از منظومه شمسی را برای همیشه تغییر داد.

۱۳۷- گزینه «۱»

(عقیل مهممهری روش)

ترجمه جمله: «متن عمدتاً در مورد ... است.»

«ایده های کوپرنیک در مورد زمین»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه ۲»

(عقيل ميمرى روش)

ترجمه جمله: «سال‌ها پيش مردم اعتقاد داشتند كه ...».

«زمین مهم‌ترین سیاره در آسمان بود»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه ۱»

(عقيل ميمرى روش)

ترجمه جمله: «كلمه زیرخطدار "his" در پاراگراف «۲»، به

"Copernicus" (كوپرنیک) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه ۴»

(عقيل ميمرى روش)

ترجمه جمله: «كدام يك از موارد زیر در مورد كوپرنیک صحيح نیست؟»

«او برای اکتشافات خود از تلسکوپ‌های مدرن استفاده کرد.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۳۰ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی، مهبد باقری، مرجان جهان‌بانی، آرمان احمدی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۱

(ممید اصفهانی)

واژه‌ی «توفیق» مدنظر است.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۱

(ممید اصفهانی)

سانحه: واقعه، پیشامد

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۲

(ممید اصفهانی)

واژه‌ی «نیرنگ» در متن به پادشاهانی دارای فره‌ی ایزدی نسبت داده شده است، یعنی بار معنایی منفی ندارد، عامل دوری از خدا یا خیانت در قدرت نیست، ویژه‌ی افرادی است که قدرت سیاسی دارند.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۳

(ممید اصفهانی)

متن پس از بیان تقابل اندیشه‌های فلسفی سهروردی با غزالی، به ورود غزالی به اندیشه‌های سیاسی اشاره می‌کند و از آن نتیجه می‌گیرد که باید به کشف و بررسی اندیشه‌های سیاسی سهروردی پرداخت. در متن، به میزان سازگاری غزالی با نوشته‌های عین‌القضات همدانی یا تأثیرپذیری او از ابوالبرکات بغدادی اشاره نشده است، بلکه در قیاس با سهروردی، در مباحث مطرح‌شده، سهروردی بیشتر از غزالی با این دو تن سازگاری داشته است. همچنین متن از خلق الساعه نبودن نظریه‌ها نیز صحبت می‌کند.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۱

(ممید اصفهانی)

این که سلیمان در انتهای عمر به بت‌پرستی روی آورده است، انسان کامل بودن نماینده‌ی خدا را در میان مردم، نقض می‌کند. در انگاره‌های متن، به این شخصیت‌ها و رفتارهای پیامبران با عبارت «نبوت اسرائیلی» اشاره شده است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۳

(ممید اصفهانی)

انگاره‌ی شماری سه، نیرنگ پادشاهی چون فریدون را مطرح کرده است. در گزینه‌ی «۳» نیز نیرنگ او و تبدیلیش به اژدها آشکار است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۳

(ممید اصفهانی)

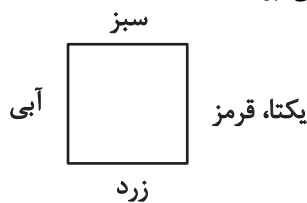
عبارت «الْحُجَّةُ قَبْلَ الْخَلْقِ وَ مَعَ الْخَلْقِ وَ بَعْدَ الْخَلْقِ» یعنی حجت الهی قبل از خلق است و با خلق است و بعد از خلق است. یعنی عالم وجود از حجت خداوندی تهی نمی‌ماند.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۴

(ممید کنی)

یکتا قرمز پوشیده است و آنان که زرد و سبز پوشیده‌اند روبه‌روی همند، پس آن که روبه‌روی یکتا نشسته است آبی پوشیده است. همچنین می‌دانیم پرنیان و پرستو روبه‌روی هم نیستند، پس این دو نمی‌توانند در جایگاه‌های «سبز و زرد» بنشینند، یکی از آن‌ها حتماً در جایگاه روبه‌روی یکتاست و آبی پوشیده است. پس «ترمه» قطعاً آبی پوشیده است.

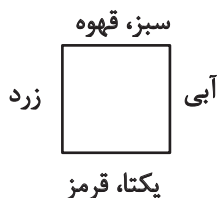

(منطقی و ریاضی)

۲۵۹- گزینه ۴

(ممید کنی)

می‌دانیم یکتا قرمز پوشیده است و چون آبی و زرد روبه‌روی یکدیگرند، یکتا قطعاً روبه‌روی شخصی است که سبز پوشیده است. همچنین می‌دانیم آنان که قهوه و جای انتخاب کرده‌اند کنار همند. پس اگر آن‌که سبز پوشیده است قهوه سفارش داده باشد، یکتا قطعاً جای سفارش نداده است.

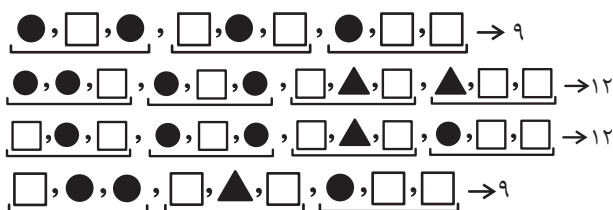

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۰- گزینه ۳

(غریز شیره‌ممدلی)

بدترین حالت‌ها را در نظر می‌گیریم و چند حالت را می‌آزماییم:

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۳»

(فاطمه، راسخ)

ابتدا نسبت‌ها را یکی می‌کنیم:

$$\frac{\text{الف}}{\text{ب}} = \frac{۳}{۵} = \frac{۱۲}{۲۰}, \frac{\text{ج}}{\text{د}} = \frac{۴}{۵} = \frac{۱۲}{۱۵}$$

حال تناسب می‌بندیم:

ماده	نسبت	حجم
الف	۱۲	؟
ب	۲۰	
ج	۱۲	
د	۱۵	
مجموع	۵۹	۶۰۰

$$? = \frac{۶۰۰}{۵۹} \times ۱۲ \approx ۱۲۲$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(ممیر اصفهانی)

جدول بالا را به‌طور خلاصه می‌توان به شکل زیر نمایش داد که در آن x میزان ماده «د» است که به محلول اضافه شده است.

ماده	نسبت اولیه	حجم اولیه
د	۱۵	؟
دیگر مواد	۴۴	
مجموع	۵۹	۶۰۰

$$\Rightarrow ? = \frac{۶۰۰}{۵۹} \times ۱۵ \approx ۱۵۲, \frac{\text{حجم جدید ماده «د»}}{\text{حجم کل}} = \frac{۱۵۲ + x}{۶۰۰ + x} = \frac{۱}{۲}$$

$$\Rightarrow 2 \times (x + ۱۵۲) = x + ۶۰۰ \Rightarrow x = ۶۰۰ - ۳۰۴ = ۲۹۶$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۴»

(ممیر کنشی)

سن کنونی پدر بزرگ را x ، سن نوۀ بزرگ‌تر را y و سن نوۀ کوچک‌تر را z می‌گیریم، از طرفی داریم:

$$\begin{cases} (x-۳) = ۲۳(y-۳) \Rightarrow x = ۲۳y - ۶۶ \\ (x+۳) = ۱۵(z+۳) \Rightarrow x = ۱۵z + ۴۲ \end{cases} \Rightarrow ۲۳y - ۶۶ = ۱۵z + ۴۲$$

$$\Rightarrow ۲۳y = ۱۵z + ۱۰۸$$

و از طرف دیگر می‌دانیم $y = ۳z$ است. پس:

$$۲۳ \times ۳z = ۱۵z + ۱۰۸ \Rightarrow ۵۴z = ۱۰۸ \Rightarrow z = ۲$$

$$\Rightarrow y = ۳ \times ۲ = ۶, y - z = ۴$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۳»

(کتاب استعدازتعلیمی هوش کلامی)

با ۴۸ ساعت کار، $\frac{۱}{۴}$ کار انجام شده است:

$$۸ \times ۶ = ۴۸$$

پس برای $\frac{۳}{۴}$ باقی‌مانده کار، ۱۴۴ نفر ساعت کار لازم است:

$$۳ \times ۴۸ = ۱۴۴$$

پس اگر دوازده کارگر هر کدام دوازده ساعت کار کنند، کار به اتمام می‌رسد:

$$۱۴۴ \div ۱۲ = ۱۲$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۳»

(آرمان احمدی)

در هر سطر از چپ، اعداد ستون اول و ستون دوم در هم ضرب می‌شوند و حاصل ضرب با عدد ستون دوم جمع می‌شود و حاصل نهایی در دو ستون سوم و چهارم قرار می‌گیرد.

$$(۷ \times ۹) + ۹ = ۶۳ + ۹ = ۷۲$$

$$(۴ \times ۸) + ۸ = ۳۲ + ۸ = ۴۰$$

$$(۵ \times ۷) + ۷ = ۳۵ + ۷ = ۴۲$$

$$(۷ \times ۶) + ۶ = ۴۲ + ۶ = ۴۸$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۳»

(فاطمه، راسخ)

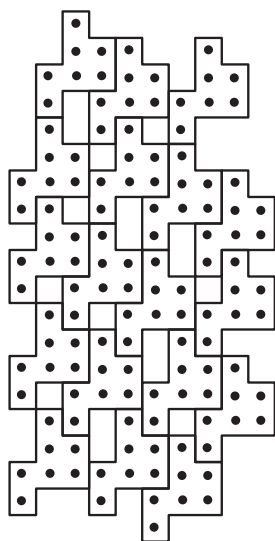
شکل صورت سؤال با ۹۰ درجه چرخش پادساعتگرد به شکل گزینه «۳» تبدیل می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

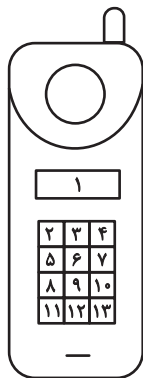
۲۶۷- گزینه «۳»

(هاری زمانیان)

الگوی مدنظر:

(هوش غیرکلامی)

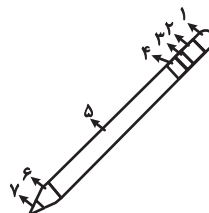

(هوش غیرکلامی)

(معبد باقری)

۲۶۸- گزینه ۴»

دو طرح رنگی در دو جهت مختلف در قسمت‌های مختلف شکل شبیه به مداد الگوی صورت سؤال در حرکت است. طرحی که در شکل نخست در جایگاه شماره «۲» است، در شکل‌های بعدی در جایگاه‌های ۳، ۴ و ۵ قرار گرفته است پس در پاسخ در جایگاه ۶ خواهد بود و طرحی که در شکل نخست در جایگاه ۶ است، در شکل‌های بعدی در جایگاه‌های ۵، ۴ و ۳ است پس در پاسخ در جایگاه ۲ خواهد بود.

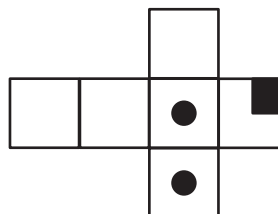

(هوش غیرکلامی)

(مهران پنهانی)

۲۶۹- گزینه ۴»

از سه وجه زیر، مکعبی به نمای صورت سؤال ساخته می‌شود و اهمیتی ندارد که وجه‌های دیگر چه باشند.

(هوش غیرکلامی)

(هاری زمانیان)

۲۷۰- گزینه ۴»

در شکل سیزده مستطیل سفید هست. دقت کنید مربع نیز نوعی مستطیل است. حال دیگر مستطیل‌ها را می‌شماریم:

$$(۲,۳), (۳,۴), (۲,۳,۴) \Rightarrow ۴ \times ۳ = ۱۲$$

در هر دو ردیف مجاور، ۳ مستطیل دیگر هست و سه ردیف مجاور داریم، مثال:

$$(۲,۳,۵,۶), (۳,۴,۶,۷), (۲,۳,۴,۵,۶,۷)$$

$$۳ \times ۳ = ۹$$

در هر سه ردیف مجاور هم ۳ مستطیل دیگر داریم و در مجموع دوتا از این دسته‌ها داریم.

$$۳ \times ۲ = ۶$$

در هر چهار ردیف هم ۳ مستطیل دیگر داریم.

همچنین ستون‌ها را نیز باید بشماریم. اما ستون‌های مجاور را نیازی نیست حساب کنیم، چرا که آن‌ها را از پیش شمرده‌ایم. در هر ستون تکی، ۶ مستطیل هست و چهار ستون تکی داریم، مثال:

$$(۲,۵), (۵,۸), (۸,۱۱), (۲,۵,۸), (۵,۸,۱۱), (۲,۵,۸,۱۱)$$

$$۳ \times ۶ = ۱۸$$

و مجموع تعداد کل مستطیل‌ها:

$$۱۳ + ۱۲ + ۹ + ۶ + ۳ + ۱۸ = ۶۱$$